ANUL XXVII - Nr. 36 DECEMBRIE 1982 - IANUARIE-FEBRUARIE-MARTIE 1983

Carpații

Depósito Legal: M-8.137-1958

Director: Aron Cotruș † REVISTA DE CULTURA SI ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL Redactor: Traian Popescu

SARBATORI FERICITE SI ANUL 1983 PLIN DE MARI IMPLINIRI

UREAZA

SPRIJINITORILOR - CITITORILOR SI COMPATRIOTILOR

REVISTA SI EDITURA CARPATII

LA MULTI ANI!

LA NASTEREA MANTUITORULUI

«Si Cuvântul s'a făcut trup, și a locuit între noi; și noi am văzut mărirea Lui, ca mărirea unului născut din Tatăl, plin de har și de adevăr.» (Ion, 1. 14.)

E două mii de ani lumea creștină sărbătorește Crăciunul care ne amintește de minunata și misterioasa coborîre a unui întreg Dumnezeu în debila carne omenească, cărei legi se supune cu toate consecințele și limitările ei.

Din momentul nașterii Mântuitorului și până la sfășietoarea agonie depe Golgota, El trăiește din plin condiția omenească, cu bucuriile, cu tristețile, cu desamăgirile și cu toate durerile ei. Sălășluește printre noi numai ca om, desbrăcat parcă, atunci când este vorba de El și de întâmplările printre cari se scurge viața Lui personală, de puterile nemărginite pe care le avea ca Dumnezeu și prin care, dacă ar fi voit, și-ar fi putut îndruma existența pământească pe cărări mai liniștite.

Numai în două momente ale acestei existențe se evidențiază cu lumină clară, minunea; la nașterea Lui și la învierea Lui. Isus se naște în afară de legile naturale ale vieții. Se naște dintr'un suflu Divin și se încarnează dintr'o fecioară, care devine astfel Mamă de Dumnezeu. Iar la urmă, la sfârșitul traiectoriei Sale pământești, Isus ne părăsește printr'o nouă minune, prin faptul insolit al Invierii și al smulgerii corpului Său din legile fizice ale putrezirii.

Doar în aceste două momente, păsirea și ieșirea din existența pământească, Hristos-Dumnezeu întrebuințează cu scop propriu atributele Sale, își auto-aplică puterile supranaturale ce deținea. Restul vieții Lui se scurge natural. Trăiește încorsetat, ca oricare dintre noi, în limitele ce le permite existența omenească. El intră în viață sărac și în sărăcie își petrece copilăria. Lucrează în tâmplăria din care tatăl Său pământean își câștiga existența din greu. Suferă ca om și se bucură ca om. In sufletul Lui, casi al oricărui dintre noi, se manifestă succesiv sentimentele; este mișcat de lipsa vinlui la masa unei nunți — poate sărace; se întristează de durerea văduvei lui Naim și a sutașului care suferea pentru servitorul său; se mânie când constată inconștiența și inconsecvența contemporanilor Săi; și plânge chiar, El, Dumnezeu, în fața mormântului prietenului Său, Lazăr.

Forțele Lui fizice sunt limitate casi ale orcăruia dintre noi; Il întâlnim obosit pe drumurile lungi și

însorite ale Iudeii pe care le străbate cu piciorul; ne spune El însuşi că Fiul Omului nu are unde să-şi odihnească capul; îl vedem înfometat în faţa smochinului care-I refuză fructul, sau însetat la gura unei fântâni aşteptând un suflet milos care să-i astâmpere setea arzătoare.

Nu, viaţa lui Isus nu a fost uşoară. Si El, caşi mulţi dintre noi, este supus persecuţiei. Fuge şi se ascunde când aude hăulind în jurul Său ura şi neînţelegerea oamenilor, pe care venise să-i scoată din întuneric. Caşi mulţi dintre noi, Isus este părăsit de prieteni în momentele cele mai grele ale vieţii şi rămâne singur şi neputincios în faţa sbirilor Săi. Este chinuit, batjocorit ca ultimul răufăcător, El perfecţiunea şi bunătatea întruchipată, şi este întins pe lemnul Crucii.

In niciumul din momentele Lui grele Hristos nu face apel la puterea Lui de Dumnezeu, nu violentează mărginirea omenească pe care-o acceptase şi de care era înlănţuit caşi oricare dintre noi. El este profund uman şi toate manifestările Sale personale sunt încadrate numai în posibilităţile omeneşti.

Dar Isus Hristos ni se arată şi în plenitudinea Lui Dumnezeiască, este adevărat, şi întrebuinţează adesea minunea. Asta o face însă numai în folosul altora, al prietenilor Săi, al oamenilor. Când acestora le este foame, Isus înmulţeşte pâinile. Când durerile fizice, sau neputinţele, le întunecă unora însăşi perspectivile lor de viaţă, El intervine săltând barierele legilor naturale şi-i însănătoşază miraculos. Pentru prietenii Săi, când îi vede îngroziţi în mijlocul unor ape învrăşmăşite, ceartă stihiile şi potoleşte vânturile.

Numai pentru a îndrepta nişte stări ajunse la limită, în existenţa semenilor săi, care-I cereau insistent ajutorul, recurge Hristos la minune, la supranatural. Numai atunci, iubirea Sa nestăpânită pentru oameni învinge auto-limitarea Lui pământeană, şi ni se arată în toată splendoarea atotputerniciei Sale.

Prin urmare, minune, în viaţa Sa de om, şi în folos propiu, rămâne numai Naşterea şi Invierea Sa. Naşterea ce ni se desvăluieşte ca un mister dumnezeiesc, poate ultima etapă a Creaţiei şi Invierea, întoarcerea Lui în Esenţa Divină.

Dar Hristos a venit pe pământ ca să ne fie îndrumător. El este un exemplu viu pentru noi toţi, o carte deschisă generos şi o consolare pentru propia noăstra existenţă. Iar dacă citim cu atenţia cuvenită paginile acestei cărţi divine, dacă privim propria noastră oglindire în imaginea Dumnezeului-Om, nu putem să nu trezim în noi nişte întrebări, cari, dacă ni le punem cu seriozitate, ne aduc răspunsuri luminoase şi îmbărbătătoare.

Oare viaţa noastră, apariţia bruscă a acestui fulger din tenebrele nefiinţei, nu este oare o minune? Si nu reprezintă o aureolă splendidă a Creaţiei perpetuarea, prin reproducerea neîncetată, a acestei vieţi? Că ea s'a creat, la începuturi, din nimic, sau a izbucnit datorită unei pre-educări a materiei, ce importanţă poate avea pentru noi? Căci, sau dând forţe necunoscute de noi, materiei, pentru a produce din ea însăşi viaţa, sau imprimându-i direct viaţa cu fiecare manifestare a ei, prezenţa şi voinţa dumnezeiască este evidentă.

Este adevărat viaţa pământească ţâşneşte din unirea a două părticele infime de materie; celula ovulară şi cea spermatică. Dar mai adevărat este că această voinţă de unire, acestă minunată înpărechiere a materiei pentru ca să dea scânteia vieţii, a fost determinată din totdeauna; întâi odihnindune într'o Voinţă Dumnezeiască şi deabia apoi ca realitate însufleţită, când se împlineşte timpul realizării acestei existenţe.

Minunea eternă a Creaţiei, simfonia sublimă a vieţii, stă închisă în părticele de materie infinit de mici. Celula ovulară nu atinge mărimea unei gămălii de ac, iar cea spermatică este chiar de 100.000 de ori mai mică decât aceasta. Si totuşi, în acest uluitor microcosmos este înscrisă cu trăsături tari şi definitive făptura întreagă a omului, acest complex biologic eminamente logic şi perfect.

In aceste infime părticele pe care deabia le zărim cu instrumentele cele mai perfecte stă determinată, în formidabile chei genetice, toată structura omenească, cu toate oasele sale, cu muşchi şi tendoane, cu kilometrii întegri de vase sangvinare prin cari circulă necontenit seva omului, cu nervii şi neuronele atât de complexe cari minunează pe cercetătorii ce se avântă prin labirinturile acestui măreţ edificiu.

In aceste infime părticele de materie stă desemnată deasemeni şi toată viaţa psihică a omului, cu personalitatea sa, cu capacitatea intelectului său. Acolo stau scrise deja de totdeauna Don Quijote, Simfonia IX, toată filosofia kantiană şi toate operele geniale ale lumii.

Si tot acolo, în aceste infime şi, în aparenţă, neînsemnate părticele de materie, stă ascunsă, dar trează şi vigilentă, chiar şi calitatea auto-perpetuării sale.

In aceste celule, în acest formidabil *mic*, este mai mult freamăt şi mişcare, mai multă planificare şi realizare, decât în cele mai perfecte complexe industriale moderne create de capacitatea omului. Si totul se face în tăcere, dar fără răgaz, urmând unor legi existenţiale şi perpetue. Minunea continuă a Creaţiei este că face pe om să treacă întâi printr' un microb omenesc, înainte de a căpăta gradul de perfecţiune fizică şi intelectuală care face din el un rege predilect al Acesteia. Freamătul continuu al vieţii închis în fărâma de colb omenesc este secretul şi diafana aureolă a Creaţiei.

Dar trecerea omului din viaţă în lumea umbrelor nu este oare tot o minune? Existenţa nu are nici început şi nici sfârşit. Venim din totdeauna şi ne îndretăm spre totdeauna. Trecerea prin viaţă —aşa cum o înţelegem noi— este numai un examen al sufletului. Finalitatea ei, începând cu întruparea şi trecând prin toate fazele şi realizările existenţei, este saltul definitiv spre Armonia Divină. Pornim în minunata aventură a vieţii printr'o Voinţă Supremă şi o părăsim apoi, strecurându-ne cu paşi uşori spre lumina originară. In acest plan al lui Dumnezeu ne încadrăm cu toţii şi săltând pe coamele timpului şi ale spaţiului ne îndreptăm spre Eternitatea lui Dumnezeu.

Acesta este misterul şi minunea deschisă a plecării noastre din viaţa pământească.

Aceste gânduri, coborîte la propia noastră existenţă, ni le trezeşte Naşterea şi Invierea Mântuitorului, cele două minuni dumnezeieşti.

Noi oamenii, dacă tragem cu atenţie şi înţelepciune de firele propriei noastre existenţe, ne întâlnim de asemeni cu două fenomene ce poartă pecetea extraordinarului; naşterea şi moartea noastră. Din noaptea veşniciei apare ca un fulger, viaţa, şi tot în veşnicie ne întoarcem, odată împlinit ciclul existenţei. Si în amândouă aceste momente este prezentă Voinţa lui Dumnezeu şi intervenţia Lui, dându-ne, nouă oamenilor, convingerea şi mângâierea eternităţii.

Nicolaie Roşca

VIAJE A ESPAÑA DE S. S. JUAN PABLO II

DESPEDIDA DEL PAPA EN SANTIAGO DE COMPOSTELA

YA

Miércoles 10 de noviembre de 1982

Precio: 35 pesetas • LA EDITORIAL CATOLICA, S. A. • AÑO XLVII - N.º 13.804 - Depósito legal: M. 11-1958

DISCURSO DIRIGIDO A EUROPA

Muchos españoles sentiremos que a partir de hoy nos falta algo. Juan Pablo II ha sido, por unos días, una fuente de inspiración, de ánimo, de fortaleza y de esperanza para todos. Este hombre providencial ha hecho que nos hayamos encontrado un poco más a nosotros mismos.

¡HASTA SIEMPRE, ESPAÑA!

Majestad, excelentísimos e ilustrísimos señores, señoras, hermanos:

Al final de mi peregrinación por tierras españolas, me detengo en esta espléndida catedral, tan estrechamente vinculada al apóstol Santiago y a la fe de España. Permitidme que ante todo agradezca vivamente a Su Majestad el Rey las significativas palabras que me ha dirigido al principio de este acto.

Este lugar, tan querido para los gallegos y españoles todos, ha sido en el pasado un punto de atracción y de convergencia para Europa y para toda la cristiandad. Por eso he querido encontrar aquí a distinguidos representantes de organismos europeos, de los obispos y organizaciones del continente. A todos dirijo mi deferente y cordial saludo, y con vosotros quiero reflexionar esta tarde sobre Europa.

Mi mirada se extiende en estos instantes sobre el continente europeo, sobre la inmensa red de vías de comunicación, que unen entre sí a las ciudades y naciones que lo componen, y vuelvo a ver aquellos caminos que, ya en la Edad Media, han conducido y conducen a Santiago de Compostela —como lo demuestra el Año Santo que se celebra este año— innumerables masas de peregrinos, atraídas por la devoción al apóstol.

Desde los siglos XI y XII, bajo el impulso de los monjes de Cluny, los fieles de todos los rincones de Europa acuden cada vez con mayor frecuencia hacia el sepulcro de Santiago, alargando hasta el considerado «Fines terrae» de entonces aquel célebre «camino de Santiago», por el que los españoles ya habían peregrinado. Y hallando asistencia y cobijo en figuras ejemplares de caridad, como Santo Domingo de la Calzada y San Juan Ortega, o en lugares como el santuario de la Virgen del Camino.

Aquí llegaban de Francia, Italia, Centroeuropa, los países nórdicos y las naciones eslavas, cristianos de toda condición social, desde los reyes a los más humildes habitantes de las aldeas; cristianos de todos los niveles espirituales, desde santos, como Francisco de Asís y Brígida de Suecia (por no citar tantos otros españoles), a los pecadores públicos en busca de penitencia.

Europa entera se ha encontrado a sí misma alrededor de la «memoria» de Santiago, en los mismos siglos en los que ella se edificaba como continente homogéneo y unido espiritualmente. Por ello el mismo Goethe insinuará que la conciencia de Europa ha nacido peregrinando.

La peregrinación a Santiago fue uno de los fuertes elementos que favorecieron la comprensión mutua de pueblos europeos tan diferentes, como los latinos, los germanos, celtas, anglosajones y eslavos. La peregrinación acercaba, relacionaba y unía entre sí a aquellas gentes que, siglo tras siglo, convencidas por la predicación de los testigos de Cristo, abrazaban el Evangelio y, contemporáneamente, se puede afirmar, surgían como pueblos y naciones.

La historia de la formación de las naciones europeas va a la par con su evangelización; hasta el punto de que las fronteras europeas coinciden con las de la penetración del Evangelio. Después de veinte siglos de historia, no obstante los conflictos san-

grientos que han enfrentado a los pueblos de Europa, y a pesar de las crisis espirituales que han marcado la vida del continente —hasta poner a la conciencia de nuestro tiempo graves interrogantes sobre su suerte futura—, se debe afirmar que la identidad europea es incomprensible sin el cristianismo, y que precisamente en él se hallan aquellas raíces comunes, de las que ha madurado la civilización del continente, su cultura, su dinamismo, su actividad, su capacidad de expansión constructiva también en los demás continentes; en una palabra, todo lo que constituye su gloria.

Y todavía en nuestros días, el alma de Europa permanece unida porque, además de su origen común, tiene idénticos valores cristianos y humanos, como son los de la dignidad de la persona humana, del profundo sentimiento de justicia y libertad, de laboriosidad, de espíritu de iniciativa, de amor a la familia, de respeto a la vida, de tolerancia y de deseo de cooperación y de paz, que son notas que la caracterizan.

Dirijo mi mirada a Europa como al continente que más ha contribuido al desarrollo del mundo, tanto en el terreno de las ideas como en el del trabajo, en el de las ciencias y las artes. Y mientras bendigo al Señor por haberlo iluminado con su luz evangélica desde los orígenes de la predicación apostólica, no puedo silenciar el estado de crisis en el que se encuentra, al asomarse al tercer milenio de la era cristiana.

Hablo a representantes de organizaciones nacidas para la cooperación europea y a hermanos en el Episcopado de las distintas Iglesias locales de Europa. La crisis alcanza la vida civil como la religiosa. En el plano civil, Europa se encuentra dividida. Unas fracturas innaturales privan a sus pueblos del derecho de encontrarse todos recíprocamente en un clima de amistad; y de aunar libremente sus esfuerzos y creatividad al servicio de una convivencia pacífica, o de una contribución solidaria a la solución de problemas que afectan a otros continentes. La vida civil se encuentra marcada por las consecuencias de ideologías secularizadas, que van desde la negación de Dios o la limitación de la libertad religiosa, a la preponderante importancia atribuida al éxito económico respecto a los valores humanos del trabajo y de la producción; desde el materialismo y el hedonismo, que atacan los valores de la familia prolífica y unida, los de la vida recién concebida y la tutela moral de la juventud, a un «nihilismo» que desarma la voluntad de afrontar problemas cruciales como los de los nuevos pobres, emigrantes, minorías étnicas y religiosas, recto uso de los medios de información, mientras arma las manos del terrorismo.

Europa está, además, dividida en el aspecto religioso: no tanto ni principalmente por razón de las divisiones sucedidas a través de los siglos cuanto por la defección de bautizados y creyentes de las razones profundas de su fe y del vigor doctrinal y moral de esa visión cristiana de la vida, que garantiza equilibrio a las personas y comunidades.

Por eso, yo, Juan Pablo, hijo de la nación polaca, que se ha considerado siempre europea, por sus orígenes, tradiciones, cultura y relaciones vitales; eslava entre los latinos y latina entre los eslavos. Yo, sucesor de Pedro en la Sede de Roma, una Sede que Cristo quiso colocar en Europa y que ama por su esfuerzo en la difusión del cristianismo en todo el mundo. Yo, obispo de Roma y Pastor de la Iglesia universal, desde Santiago te lanzo, vieja Europa, un grito lleno de amor: *Vuelve a encontrarte. Sé tú misma.* Descubre tus orígenes. Aviva tus raíces. Revive aquellos valores auténticos que hicieron gloriosa tu historia y benéfica tu presencia en los demás continentes. Reconstruye tu unidad espiritual en un clima de pleno respeto a las otras religiones y a las genuinas libertades. Da al César lo que es del César y a Dios lo que es de Dios. No te enorgullezcas por tus conquistas hasta olvidar sus posibles consecuencias negativas. No te deprimas por la pérdida cuantitativa de tu grandeza en el mundo o por las crisis sociales y culturales que te afectan ahora. Tú puedes ser todavía faro de civilización y estímulo de progreso para el mundo. Los demás continentes te miran y esperan también de ti la misma respuesta que Santiago dio a Cristo: «Lo puedo».

Si Europa es una, y puede serlo con el debido respeto a todas sus diferencias, incluidas las de los diversos sistemas políticos; si Europa vuelve a pensar, en la vida social, con el vigor que tienen algunas afirmaciones de principio, como las contenidas en la Declaración Universal de los Derechos del Hombre, en la Declararación Europea de los Derechos del Hombre, en el *acta* final de la Conferencia para la Seguridad y la Cooperación en Europa; si Europa vuelve a actuar, en la vida específicamente religiosa, con el debido conocimiento y respeto a Dios, en el que se basa todo el derecho y toda la justicia; si Europa abre nuevamente las puertas a Cristo y no tiene miedo de abrir a su poder salvífico los confines de los Estados, los sistemas económicos y políticos, los vastos campos de la cultura, de la civilización y del desarrollo (cf. Discurso de Juan Pablo II, 22 octubre 1978), su futuro no estará dominado por la incertidumbre y el temor; antes bien se abrirá a un nuevo período de vida, tanto interior como exterior, benéfico y determinante para el mundo, amenazado constantemente por las nubes de la guerra y por un posible ciclón de holocausto atómico.

En estos instantes vienen a mi mente los nombres de grandes personalidades: hombres y mujeres que han dado esplendor y gloria a este continente por su talento, capacidad y virtudes. La lista es tan numerosa entre los pensadores, científicos, artistas, exploradores, inventores, jefes de Estado, apóstoles y santos, que no permite abreviaciones. Estos constituyen un estimulante patrimonio de ejemplo y confianza. Europa tiene todavía en reserva energías humanas incomparables, capaces de sostenerla en esta histórica labor de renacimiento continental y de servicio a la humanidad.

Me es grato recordar ahora con sencillez la fuerza de espíritu de Teresa de Jesús, cuya memoria he querido especialmente honrar durante este viaje, y la generosidad de Maximiliano Kolbe, mártir de la caridad en el campo de concentración de Auschwitz, al que recientemente he proclamado Santo.

Pero merecen particular mención los Santos Benito de Nursia y Cirilo y Metodio, Patronos de Europa. Desde los primeros días de mi pontificado no he dejado de subrayar mi solicitud por la vida de Europa y de indicar cuáles son las enseñanzas que provienen del espíritu y acción del «patriarca de Occidente» y de «los hermanos griegos», apóstoles de los pueblos eslavos.

Benito supo aunar la romanidad con el Evangelio, el sentido de la universalidad y del derecho con el valor de Dios y de la persona humana. Con su conocida frase «ora et labora» —reza y trabaja— nos ha dejado una regla válida aún hoy para el equilibrio de la persona y de la sociedad, amenazadas por el prevalecer del *tener* sobre el *ser*.

Los Santos Cirilo y Metodio supieron anticipar algunas conquistas, que han sido asumidas plenamente por la Iglesia en el Concilio Vaticano II, sobre la inculturación del mensaje evangélico en las respectivas civilizaciones, tomando la lengua, las costumbres y el espíritu de la estirpe con toda plenitud de su valor. Y esto lo realizaron en el siglo IX, con la aprobación y el apoyo de la Sede Apstólica, dando lugar así a aquella presencia del cristianismo entre los pueblos eslavos, que permanece todavía hoy insuprimible, a pesar de las actuales vicisitudes contingentes. A los tres Patronos de Europa he dedicado peregrinaciones, discursos, documentos pontificios y culto público, implorando sobre el continente su protección y mostrando a la vez su pensamiento y su ejemplo a las nuevas generaciones.

La Iglesia es, además, consciente del lugar que le corresponde en la renovación espiritual y humana de Europa. Sin reivindicar ciertas posiciones que ocupó en el pasado y que la época actual ve como totalmente superadas, la misma Iglesia se pone al servicio, como Santa Sede y como comunidad católica, para contribuir a la consecución de aquellos fines que procuren un auténtico bienestar material, cultural y espiritual a las naciones. Por ello, también a nivel diplomático está presente por medio de sus observadores en los diversos organismos comunitarios no políticos; por la misma razón mantiene relaciones diplomáticas, lo más extensas posibles, con los Estados; por el mismo motivo ha participado, en calidad de miembro, en la Conferencia de Helsinki y en la firma de su importante *acta* final, así como en las reuniones de Belgrado y de Madrid; esta última reanudada hoy, y para la que formulo los mejores votos en momentos no fáciles para Europa.

Pero es la vida eclesial la que es llamada principalmente en causa, con el fin de continuar dando un testimonio de servicio y de amor para contribuir a la superación de las actuales crisis del continente, como ha tenido ocasión de repetir recientemente en el Simposio del Consejo de las Conferencias Episcopales Europeas (cf. Discurso de Juan Pablo II, 5 octubre 1982).

La ayuda de Dios está con nosotros. La oración de todos los creyentes nos acompaña. La buena voluntad de muchas personas desconocidas, artífices de paz y de progreso, está presente en medio de nosotros como una garantía de que este mensaje, dirigido a los pueblos de Europa, va a caer en un terreno fértil.

Jesucristo, el Señor de la historia, tiene abierto el futuro a las decisiones generosas y libres de todos aquellos que, acogiendo la gracia de las buenas inspiraciones, se comprometen a una acción decidida por la justicia y la caridad en el marco del pleno respeto a la verdad y la libertad.

Encomiendo estos pensamientos a la Santísima Virgen para que los bendiga y haga fecundos; y recordando el culto que se da a la Madre de Dios en los numerosos santuarios de Europa, desde Fátima a Ostra Brama, de Loreto a Czestochowa, le pido que acoja las plegarias de tantos corazones para que el bien continúe siendo una gozosa realidad en Europa y Cristo tenga siempre unido nuestro continente a Dios.

Majestate, excelenţe, iluştrii domni şi doamne, fraţilor:

Sfârşind pelerinajul pe pământul Spaniei m'am oprit la această splendidă catedrală, atât de strâns legată de apostolul Iacob —Santiago şi de credinţa spaniolă.

Înainte de toate permiteţimi să mulţumesc din inimă Majestăţii Sale Regelui, pentru semnificativele cuvinte ce mi-a adresat la începutul acestui act.

Acest loc atat de scump galiegilor şi tuturor spaniolilor, a fost în trecut un punct de atracţie şi convergenţă pentru Europa şi pentru întreaga creştinătate. Deaceea am dorit să mă întâlnesc aici cu reprezentanţii organismelor europene, episcopi şi organizaţii continentale. Tuturor vă adresez salutul meu respectuos şi cordial şi împreună cu voi vreau să gândim astă seară asupra Europei.

Privirea mea se îndreaptă în aceste clipe către continentul european, către imensa reţea de căi de comunicaţie, care unesc între ele oraşele şi naţiunile care o compun şi mă întorc, şi văd acele drumuri care în Evul Mediu conduceau şi conduc încă la Santiago de Composteia, cum o dovedeşte Anul Sfânt care se celebrează în acest an, mase de pelerini atraşi de cultul Apostolului.

Încă din secolele XI şi XII sub impulsul călugărilor de la Cluny, credincioşii din toate colţurile Europei vin de fiecare dată cu mai mare frecvenţă la mormântul Sfântului Iacob, întinzând până la consideratul «Finisterrae»—sfârşit al pământului «drumul Sfântului Iacob» pe care deja spaniolii au peregrinat, găsind îngrijire şi adăpost lângă minunatele figuri milostive ca Sfântul Domingo de la Calzada, Sfântul Juan Ortega sau în locuri ca templul «Fecioarei del Camino». Aici soseau din Franţa, Italia, Centrul Europei ţările nordice şi naţiunile slave, creştini de toate categoriile sociale, dela regi, până la cei mai umili locuitori ai satelor, creştini de toate nivelele spirituale, dela sfinţi ca Francisco de Asisi şi Brigida de Suedia (pentru a nu cita atâţia alţi spanioli), până la păcătoşii publici în căutare de ispăşire şi penitenţă.

Europa întreagă se regăsea în jurul lui Santiago, în aceleaşi secole în care ea se construia ca un continent omogen şi unit spiritualiceşte. Deaceia însăşi Goethe insinua că conştiinţa europeană s'a născut prin pelerinaj.

Pelerinajul la Santiago a fost unul din puternicii factori care au favorizat reciproca înţelegere a popoarelor europene atât de diferite ca: latinii, germanii, celţii, anglo-saxonii şi slavii. Pelerinajul apropria, stabilea legături şi unea între ei acea lume, care secol după secol, convinsă de predicile martorilor lui Christos, îmbrăţişau Evanghelia şi se poate afirma că se ridicau, concomitent, ca popoare şi naţiuni.

Istoria formării naţiunilor europene merge mână în mână cu evanghelizarea lor, ajugând până acolo că frontierele Europei coincid cu cele ale pătrunderii Evangheliei.

Dupa 20 de secole de istorie şi cu toate conflictele sângeroase care au înfruntat popoarele Europei şi cu toate crizele spirituale care au marcat viaţa continentului, până a pune conştiinţei vremurilor noastre grave întrebări cu privre la soarta lui viitoare, trebue să afirmăm că identitatea europeană este de neînteles fără creştinism şi că în el se găsesc acele rădăcini comune din care cu preciziune s'a închegat civilizaţia continentului, cultura lui, dinamismul lui, activitatea lui, capacitatea lui de expansiune constructivă în celelalte continente; într'un cuvânt tot ce constitue gloria lui.

Si încă în zilele noastre sufletul Europei rămâne unit pentrucă, pe lângă originea comună, are identice valori creştine ş omeneşti, ca demnitatea persoanei umane, adâncul sentiment de dreptate, şi libertate, de muncă, de spirit de iniţiativă, de dragoste pentru familie, de respect al vieţii, de toleranţă şi dorinţă de colaborare şi de pace, aspecte care o caracterizează.

Indreptând privirea mea către Europa, către continenul care a contribuit cel mai mult la prosegul lumii, atât pe tărâmul ideilor cât şi în cel al muncii, al ştiinţei şi al artelor. In timp ce binecuvântez pe Dumnezeu că l'a iluminat cu lumina lui evanghelică încă dela începuturile predicării apostolice, nu pot trece sub tăcere starea de criză în care se găseşte în pragul celui de al treilea mileniu al erei creştine.

Vorbesc reprezentanţilor organizaţiilor născute pentru colaborarea europeană şi fraţilor întru episcopate a deosebitelor Biserici locale ale Europei. Criza atacă atât viaţa civilă cât şi pe cea religioasă. Pe plan civil, Europa se găseşte împarţită. Fracturi nenaturale lipsesc popoarele ei de dreptul de a se întâlni toate reciproc într'un climat de prietenie; de a uni libere sforţările lor creatoare în serviciul unei convieţuiri paşnice, sau a unei contribuţii solidare pentru soluţionarea problemelor care lovesc celelalte continente. Viaţa civilă e marcată de consecinţele ideologiilor seculare care merg de la negarea lui Dumnezeu, sau limitarea libertăţii religioase, la precumpănitoarea importanţă atribuită succesului economic în raport cu valorile umane ale muncii şi ale producţiei; dela materalismul şi hedonismul care atacă valorile familiei prolifice şi unită, cele ale vieţii recent concepută şi tutela morală a tineretului, la un «nihilism»

care dezarmează voința de a înfrunta problemele cruciale, ca acelea ale noilor săraci, emigranți, minorități etnice și religioase, dreapta utilizare a mijloacelor de informare, în timp ce înarmează mâinile terorismului. Pe lângă acestea Europa e împărțită, și sub aspect religios: nu atât și nici în principal prin ratiunea despărțirilor survenite dealungul secolelor, cât prin îndepărtarea botezaților și credincioșilor de rațiunile adânci ale credinței lor și de vigoarea doctrinară și morală a viziunei creștine a vieții, care garantează echilibrul persoanelor și comunităților.

Deaceia, Eu, Ioan Pablo, fiu al națiunei poloneze, care s'a considerat totdeauna europeană, prin originile, tradițiile, cultura și relațiile vieții, slavă între latini și latină între slavi, Eu, urmaș al lui Petre în scaunul dela Roma, scaun pe care Christos a vroit să-l fixeze în Europa pe care o iubește pentru sforțările ei în propagarea creștinismului în toată lumea, Eu Episcop al Romei și Păstor al Bisericii Universale, îți adresez bătrână Europa din Santiago un strigat plin de dragoste: Caută să te regăsești. Fii tu însăți. Descoperăți originile. Întărește-ți rădăcinile. Reîntărește acele valori autentice care au făcut glorioasă istoria ta și binefacatoare pentru celelalte cotinente, prezența ta. Reconstruește unitatea ta spirituală într'un climat de respect pentru celelate religii și libertăți naturale. Dă-i Cezarului ce este al Cezarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu. Nu te mândri cu cuceririle tale până într'atâta ca să uiți posibilele consecințe negative. Nu te deprima de pierderea în mare parte a măreției tale în lume, sau prin crizele sociale sau culturale care te afectă acuma. Tu poți fi încă far de civilizație și stimulent de progres în lume. Celalte continente te privesc și așteaptă desemenea de la tine acelaș, răspuns pe care Santiago l'a dat lui Christos: «O pot.»

Dacă Europa e una —și poate fi— cu cuvenitul respect datorat tuturor diferențelor, inclusiv diversele sisteme politice; dacă Europa se întoarce a gândi la viața socială, cu vigoarea cuprinsă în afirmații de principiu, ca cele din Declarația Universală a Drepturilor Omului, Declrata Europeană a Drepturilor Omului, actul final al Conferinței pentru Siguranță și Colaborare în Europa; dacă Europa se întoarce la interventia în adevarata viața relgioasă, cu cunoaștere și respect față de Dumnezeu în care se bazează tot dreptul și toată dreptatea; dacă Europa deschide din nou lui Christos porțile și nu-i e teamă a deschide puterii lui salvatoare frontierele statelor, sistemele economice și politice, vastele câmpuri ale culturii, ale civilizației, a progresului, viitorul ei, nu va fi, dominat de nesiguranță și teamă, ci i s'ar deschide un nou period de viață, atât interior cât și exterior, binefăcător și hotărâtor pentru lumea întreagă amenințată de nourii rasboiului și ai unui posibil ciclon de holocaust atomic.

CU TINE TOTDEAUNA SPANIA

ORDRE ET VIE

par Faust BRADESCO

ANS ce monde qui nous entoure, on a pris l'habitude de regarder avec indifférence les pires faits, gestes et attitudes, comme si les conséquences qui en découlent n'avaient la moindre importance pour l'équilibre et l'harmonie de la société.

Il es vrai, on réalise parfois avec amertume, que le choses s'aggravent, portant au comble de l'incompréhension et du trouble spirituel les masses populaires. Un sorte d'anarchie latente balaie toutes les classes sociales, les poussant vers la haine et l'hostilité réciproques. On ne sent autour de soi que les grognements de satisfaction des hordes déchaînées.

Et pourtant, on entend aussi la révolte légitime des gens horifiés par ces anomalies qui règnent dans la vie politique et sociale, dans les rapports interprofessionnels, dans les moeurs, dans tout ce qui constitue existence étatique ou tout simplement, humaine.

Cependant, peu nombreux sont ceux qui voient clarement que cette situation paradoxale a pour cause la dégradation d'un des éléments foundamentaux de la vie: L'ORDRE. Dégradation avant tout conceptuelle, car le sens même du terme se trouve atteint. On a perdu l'habitude de regarder l'ordre comme un état harmonieux de la vie en société, égal ou comparable à l'ordre universel du cosmos.

Le terme est déclaré caduque, même dans sa forme la plus pure et la plus utile, celle qui envisage *l'ordre mental et spirituel* de l'individu. Personne ne veut plus rien en savoir. Chacun se croit libre d'agir et d'interpréter sans aucun critère, selon ses penchants; d'accepter ou d'imposer les vues qui lui plaisent, en ignorant même cet *ordre intérieur*, formé de conscience, bon sens et amour, qui seuls garantissent la notion suprême.

Or, *l'ordre est un tout* qui n'admet pas la dicotomie. Il doit embrasser l'individu autant que la société, sans aucune faille.

Vouloir l'ordre, avant tout entre chose, c'est préparer le terrain pour la réussite de l'entreprise, c'est remettre homme et nation, présent et avenir, sur la voie du redressement. Vouloir l'ordre ce n'est pas du tout faire appel à l'autoritarisme ou à la tyrannie. L'ordre c'est le propre de la nature et de l'Univers, donc aussi de tout ce qui se trouve sous leur dépendance.

On dort bien lorsque tout est en ordre dans les fonctions viscérales. On vit bien dans la société lorsque tout y est en ordre. L'anarchie, le mécontentement, la révolte, constituent des troubles nuisibles qui devraient attirer l'attention sur l'état général et sur le manque de quelque chose dans la vie des communautés et des Etats.

L'homme ne puet vivre hereux, ni se développer harmonieusement sans que l'ordre règne en lui et autour de lui: *l'ordre politique* et administratif dans la société —*l'ordre moral* dans la communauté— *l'ordre spirituel*, avant tout, dans l'homme.

Réaliser l'ordre c'est éloigner l'anarchie et le chaos.

Notre monde se trouve actuellement dans cette situation spécifiquement chaotique et anarchique. Toutes les couches sociales en sont atteintes. La morale, l'éthique, la discipline sont réléguées aux confins des relations humaines, comme des inutilités vulgaires.

Ce n'est pas surprenant, mais hautement significatif qu'aujourd'hui les peuples les plus libres de la terre, ceux qui peuvent dire *ce* qu'ils veulent, *quand* ils veulent et *contre* qui ils veulent, exigent sur tous les tons UNE LIBERTE ENCORE PLUS GRANDE que celle qu'ils détiennent. C'est une véritable psychose, attisée san cesse par ceux qui ont besoin qu'elle deviene l'état permanent de tout le monde libre. Sa perte en dépend et cependant... il ne le devine même pas.

Notre monde, incapable de comprendre son bonheur réel, aveugle aussi devant ce qui se passe au-delà de tous les rideaux qui marquent les limites entre deux modes de vie, contribue bêtement à la dislocation de l'ordre qui lui en reste et qui le maintient encore en équilibre. Par cette inconscience agissante, il se trouve imbriquer dans une aventure qui pourrait lui être fatale. Qui lui sera sans doute fatale s'il y persiste!

Sa liberté, ses libertés (enviées par tous les malhereux tombés sous la férule de la tyrannie marxiste), lui paraissent INSUFFISANTES!... Or, vouloir aller au-delà du possible et du raisonnable, au-delà des limites qui assurent l'harmonie de l'ensemble, c'est ouvrir une brèche au désordre et à l'anarchie.

Une société qui se respecte et veut assurer le bonheur et le bien-être de ses membres, doit penser avant tout à la *notion d'ordre*, comme son premier devoir et but à atteindre. On doit essayer de l'infiltrer dans les rouages sociopolitiques autant que dans l'esprit des individus. Il y va de leur salut!

Ce qui est plus, et tout aussi important, c'est qu'un mouvement politique, au pouvoir ou en opposition, conscient de son rôle, doit penser à établir l'ORDRE avant même de s'attaquer aux structures considérées par lui comme nocives. Mais, établir l'ordre ne signifie pas du tout commencer à frapper à tort et à travers. Ce ne serait qu'empirer nu état de choses déjà précaire.

L'ordre ne s'établit pas par l'implantation d'un désordre officiel. L'ordre est une chose délicate qui exige certaines précautions et une subtile doigtée. Il doit être ré-implanter avec ménagement et circonspection, par une éducation adéquate. Il faut réapprendre aux gens A RESPECTER L'ORDRE, A AGIR EN ORDRE ET SELON L'ORDRE.

C'est un véritable apprentissage dont les nations occidentales ont perdu le sens, et dont, néanmoins, ont un farouche besoin. Leur vie sociale, leur quiétude, leur avenir, en dépendent. Le danger qui les menace et qui s'infiltre sournoisement, c'est la conséquence irrévocable de la confusion spirituelle au sujet de l'ordre qui domine depuis la fin de la guerre.

Entre le comportement humain et l'agencement de ses responsabilités, il n'y a plus de commune mesure. La vie et l'ordre —notions complémentaires dans l'harmonie cosmique comme dans celle sociopolitique— semblent deux coordonnées presque opposées.

Les nations modernes se meurent à cause de cette cassure intervenue entre leur existence et la règle de vie qui maintient équilibre et harmonie. *La vie* sans ordre n'est qu'un enchaînement de troubles et de confusions, prélude de la défaillance irrécupérable...

Pourtant la fatalité ne devrait pas exister dans ce monde rationaliste et porté à la réflexion. Il devrait arriver un jour à réaliser que sa faillite vient du mépris par lequel il a traité l'ORDRE, ce complément de la vie qui rend l'existence possible dans la société comme dans l'intimité spirituelle de chacun.

Espérons que *ce processus de retour sur soi-même* se fasse sentir avant que *le désordre définitif* devienne l'ombre mortelle d'un avenir raté.

Faust BRADESCO

VAI DE BACI FARA DE TURMA!

Vai de baci fără de turmă!
Cum s'au dus zilele mele!
De m'ar lua moartea din urmă
si s'ajung oier la stele!

De m'ar lua să fiu oierul
asfințitului de soare,
zilele-mi să pască cerul
cu luceafărul de seară...

cu făclia învierii
să caute în cer păşuni,
să pască lumina serii

din grădina Sfintei Luni...
foi de troscot şi negară,
cum erau la noi în Țară!

Ion Țolescu

MAJADAHONDA

13 IANUARIE 1983

Cerul şi-a deschis larg luminoasele lui porţi, pentruca soarele unei primăveri timpurii să încălzească sufletul şi trupurile celor care veniseră la Majadahonda, şi în acest an greu 1983, pentru a primi cuminecătura jertfei voluntare a lui Ion Moţa şi Vasile Marin, pentru Christos, pentru civilizaţia creştină a lumii, pentru Spania si România.

Imolarea conştientă a trupurilor lor în acel îngheţat 13 Ianuarie 1937 pentru a apăra capul de pod naţionalist spre Madrid şi libertatea Europei, ameninţată de hoardele bolşevice năpustite, din extremele lui vestice, Spania şi Franta, asupra continentului, a transformat Majadahonda în Meca fidelităţii europene, în centrul de reculegere şi reîmrospătare a forţelor de rezistenţa împotriva tentativelor desesperate ale «Bestiei» de a ne anihila. Anii care s'au scurs de atunci şi tristeţea vieţii cotidiene creată de cel de al doilea război mondial şi de învingătorii lui spatiului european central, evidenţiază mai mult dreptatea strigătului lor de alarmă *«se trage cu mitraliera în obrazul lui Christos. Putem noi* (crestinii n.n) *sta nepăsători?»*. Nu! fără şovăială, nu. Viaţa noastră viitoare, creştină, şi liberă, depinde de tribulaţiile monstrului, transformat astăzi în bestia apocaliptică, pe care trebue s'o combatem cu toate sforţările noastre omeneşti şi cu convingerea fermă că —Binele— va eşi biruitor din această formidabila încleştare cu —Răul—.

Oricât de grele ar fi păcatele noastre, nu putem crede că Dumnezeu şi —a retras mila cu care ni le— a iertat, mergând până acolo cu pedeapsa meritată până a distruge propria —I operă-Omul—, creat după «chipul şi asemănarea Lui».

Majadahonda, prin simbolul ei de jertfă şi de credinţă în Atotputernicia lui Dumnezeu, va rămâne deapururi exemplu pentru înţelegerea şi trăirea creştinismului.

Drumul ni L'a trasat însuşi Mântuitorul, fiul lui Dumnezeu, Isus Cristos, care murind ca om — a plătit tributul vietii si înviind ca Dumnezere, ne — a deschis larg şi nouă, drumul reînvierii şi portile Cerului, urmându.l.

Majadahonda, 13 Ianuarie 1983.

Traian POPESCU

HOMENAJE

Majadahonda: Aniversario de Mota y Marín

COMO todos los años en 13 de enero, éste de 1983 también hubo conmemoración en Majadahonda. Allí, tal fecha como ésta de 1937, murieron combatiendo por Rumania y por España Ion Mota y Vasile Marin, dos legionarios rumanos que vinieron hasta España para luchar, en campo abierto, por las mismas ideas. Y este año, igualmente, aquellos fieles al mandato del honor estuvieron presentes para rendir ese homenaje.

Ante el monumento que se alza en pleno campo, rumanos y españoles rezaron y cantaron, tras un responso de don Elías Alonso, capellán de Fuerza Nueva. Después vinieron las ofrendas florales, con Horia Sima al frente, de la Comunidad Hispano-Rumana "Majadahonda" y de los amigos españoles. Acto seguido Ion Nitescu, ingeniero rumano radicado en Paris, leyó unas palabras de recuerdo y de gratitud al ejemplo legionario de ambos camaradas, para después, y a petición de los rumanos exilados, decir unas palabras Blas Piñar, quien manifestó su completa seguridad en la levadura de una causa, la entrega y el sacrificio de Mota y Marin, "que no puede morir".

Otro responso, éste en lengua rumana y según el rito católico oriental, cerró el acto, no sin antes cantarse el Himno de la Legión de Hierro y el "Cara al Sol". Este año brillaba más la piedra del monumento, con una luz que alumbraba los corazones de los asistentes a este sencillo, pero entrañable acto que año tras año convoca a los que guardan fidelidad a un ideal católico y nacional. "Dios es el mismo en España que en Rumania", decían los legionarios Mota y Marin. Por eso combatieron, y por eso dejaron sus vidas en el frente de Madrid.

Ion Nitescu pronuncia unas palabras ante el monumento. Al fondo, Blas Piñar, quien igualmente habló a los presentes en recuerdo de los dos legionarios rumanos.

Ofrenda floral con Horia Sima, ex vicepresidente del gobierno rumano, al frente. Son los miembros de la comunidad rumana en España, fieles a una causa y a una conmemoración.

N.º 833
Del 15 al 29 de enero de 1983
Precio: 100 pesetas

Señoras, Señores, Camaradas:

Como en todos los años nos reunimos alrededor de este monumento para recordar con fidelidad la gesta heroica de nuestros camaradas Ion Mota y Vasile Marin, que inmolaron voluntariamente sus jóvenes vidas en defensa de Cristo, de España y de Europa y para recordar a todos, que sólo por el camino del sacrificio personal lograremos salvar la civilización cristiana de la amenaza del comunismo.

Sin embargo, no se trata sólo de una conmemoración histórica, como otras muchas que existen en cada nación, ni tampoco de un acto piadoso en honor de nuestros difuntos en una fecha memorable.

Es otra cosa infinitamente más importante y significativa.

Este monumento, elevado en el corazón de España, es un símbolo de virtud cristiana que desafía la época que vivimos, la inconsciencia humana de hoy y la «ceguera» de los que no quieren ver las amenazas que surgen contra el porvenir del mundo.

Este monumento es un refugio espiritual para los que creen en la grandiosidad del BIEN y de la JUSTICIA, es un manantial de coraje y de esperanza para los que tienen alta la frente y la mirada alerta.

Por eso nosotros los legionarios de la Guardia de Hierro de Codreanu herederos de este pasado de lucha, de sufrimientos y de sacrificio, consideramos como un deber rendir cada año, en señal de homenaje, nuestro juramento firme de seguir el ejemplo que evoca este monumento.

Sólo así nuestra patria rumana y Europa sobrevivirá a los golpes desenfrenados del marxismo y de la decadencia que le sigue.

Para responder a este desafío de la Historia, ¿dónde podríamos nosotros encontrar mejor ánimo para la lucha, que en este lugar donde ondea la bandera del espíritu del sacrificio de uno mismo? En este lugar donde el sacrificio se ha transformado en ideal de la superación humana.

Aquí, la sangre rumana mezclada con la española ha consolidado una fraternidad para siglos en la tierra ibérica. Cada vez que visitamos este lugar y cuando pedimos a Dios tenga piedad del alma de los que se sacrificaron para que España, Rumania y Europa pudieran sobrevivir, cumplimos un acto de fe y de confianza en el porvenir, porque no existe nada más reconfortante y grandioso que el pensamiento de la victoria final del Bien sobre el Mal y del triunfo del espíritu sobre la muerte.

Este monumento esconde en su simbolismo vertical una concepción de vida, una actitud firme que da al individuo consciente una fuerza combatiente y un carácter sin vacilaciones, ambos indispensables para que la humanidad no caiga en las garras mortíferas del comunismo.

¡El momento es grave! ¡El porvenir sombrío!

Por eso no debemos olvidar nunca la lección sublime de Mota y Marín y la de todos los españoles caídos con honor en el campo de batalla para que la patria europea no se transforma en un «gulag» insoportable.

Que no olvidemos el hecho que las naciones sobreviven por la fuerza de comprensión y sacrificio de sus hijos.

Es la ley de la armonía social.

Esperemos que en la tormenta que amenaza la humanidad, la juventud rumana, española y la de todos los pueblos del mundo sabrán encontrar el camino de la grandeza y de la responsabilidad que le incumbe en el momento actual.

Es el único camino de salvación.

¡Viva la Rumania Legionaria!

¡Arriba España!

Mesdames,
Messieurs,
Camarades:

Chaque année, nous nous retrouvons fidèlement aus pieds de ce monument, pour nous rappeler —et pour rappeler au monde— le sacrifice de nos devanciers.

Il n'est pas question, cependant, d'un simple souvenir historique, comme tant d'autres dans l'histoire de chaque nation. Il n'est pas non plus question d'un simple *«honneur aux morts»* pour marquer une date.

Il s'agit d'autre chose, infiniment plus important et significatif, qui dépase le geste du souvenir et du respect envers ceux qui ont su donner d'eux mêmes.

Ce monument, erigé au coeur de l'Espagne, est *un symbole* qui *défie l'époque* dans laquelle nous vivons, *l'inconscience* et *l'inconstance* humaines et *les menaces* qui pèsent sur l'avenir de l'humanité.

Ce monument est *un refuge spirituel* pour ceux qui croient toujours à la grandeur du bien et du juste — *une source de courage et d'espoir* pour ceux qui gardent toujours la tête haute et l'oeil vif.

C'est pourquoi, nous, légionnaires de la Garde de Fer, héritiers de tout un passé de lutte, de soufrance et de sacrifice, *avons le devoir* de rendre hommage et de suivre l'exemple que ce monument évoque.

Car, si nous voulons que notre nation survive aux coups de bélier du marxisme et à la décadence qui s'installe toujours là où le communisme surgit, nous avons l'obligation de répondre au défi de l'histoire.

Et où pourrions-nous mieux trouver l'impulsion et l'ardeur du combat, sinon à l'endroit où plane l'esprit du don de soi? Sinon à l'endroit où la compréhension du sacrifice est desvenu image du dépassement?

Ici, dans ces lieux, où le sang roumain s'est mélangé à la terre espagnole pour consolider une fraternité par dessus les siècles, nous retrouvons *la valeur de l'homme* et *le courage* pour continuer le combat.

Chaque fois que nous visitons cet endroit et que nous prions pour l'âme de ceux qui se sont sacrifiés pour que l'Espagne et la Roumanie survivent, nous accomplissons *un acte de foi et de confiance dans l'avenir.*

Car, il n'y a rien de plus reconfortant et de grandiose que de *croire* dans la victoire du bien sur le mal et dans le triomphe de l'esprit sur la mort.

Ce monument renferme dans son symbolisme vertical, toute une conception de vie et d'attitude, qui fait de l'individu conscient *une force combative* et *un caractère inébranlable.* Attribus indispensables pour que le monde ne tombe pas entre les griffes mortelles du communisme.

Le moment est grave!

L'avenir est sombre!

N'oublions jamais le leçon sublime de MOTA et MARIN et de tous les espagnoles tombés sur le champs d'honneur pour que la patrie ne devienne un *«goulag»* immonde.

N'oublions non plus que les nations survivent par la force de jugement et de sacrificie de leurs fils.

C'est la loi de l'harmonie nationale.

Espérons donc que, dans la tourmente qui menace l'humanité, la jeunesse roumaine, espagnole et de tous les peuples de la terre sauront trouver le chemin de la grandeur et de la responsabilité qui leur incombe.

C'est la seule voie du salut.

Vive la Roumanie légionnaire.

Arriba España.

La Conspiración Húngara contra Romania, continúa

por Trajano POPESCO

El exilio húngaro, integrado totalmetne en las consignas de la Budapest comunista, ataca hoy día a nivel mundial a Romania, negando la romanidad y la rumanidad de la provincia rumana de Transilvania, con la intención de reabrir un «dossier» histórico cerrado hace sesenta y cinco años, el 1 de diciembre de 1918, cuando, por voluntad unánime, el pueblo transilvano votó en Alba-Iulia la reintegración de su territorio al de Romania, cumpliendo así el deseo de siglos de todos los rumanos.

Lo mismo paso con las provincias austriacas, eslovacas, croatas, servias y ucranianas, que al derrumbarse los imperios aleman, austro-hungaro, ruso y turco, volvieron despues siglos de ocupación injusta a sus cauces nacionales: Austria, Eslovaquia, Croacia, Servia y Ucrania, en conformidad con el principio de la libertad de autodeterminación, fruto de la primera guerra mundial, que patrocino estos actos de justicia, consagrados despues por el tratado de paz de Trianon.

Hoy los hombres de Janos Kadar, aprovechándose de la confusión de la política internacional y de la posible retirada americana empujada por la ingratitud del oeste europeo, intentan eliminar la justa liberación de las nacionalidades oprimidas durante siglos por la nación magiar. Creen que con sus maniobras mentirosas pueden favorecer, una vez mas, sus intenciones expansionistas, provocando la repetición de un tratado como el de Viena de 1940, impuesto a los rumanos por voluntades extranjeras, ajenas a sus derechos históricos, etnológicos y contra su integridad territorial.

En este sentido han conseguido movilizar también la pluma de mi amigo hungaro Ernesto Palla, que, dando te a las reivindicaciones no justificadas —ni historicamente, ni jurídicamente, ni étnicamente— de los magiares, hizo publicar en el periódico español «Ya», de Madrid, número 13.858, del 14-1-1983, un articulo titulado: «La inquietante inquietud del nacionalismo rumano», que reproducimos en parte.

El hecho no sólo es curioso, sino alarmante.

El amigo Ernesto Palla, europeista lúcido, es miembro de un grupo de intelectuales húngaros que gozan de la hospitalidad española, grupo que desde varios años trata con otro grupo similar rumano de abrir el camino de la unión y la pacificación de nuestros pueblos, olvidando el pasado —condición «sine qua non»—, para lograr en un esfuerzo común, como en 1919, eliminar el comunismo moscovita, dueño hoy día de nuestros países y único peligro para nuestra libertad y civilización milenaria.

Fingiendo qeu ataca el gobierno de Bucarest y sus «intentos de rumanizar culturalmente» la minoría magiar de Transilvania, ataca insidiosamente la existencia milenaria del pueblo rumano, su estirpe latina y su romanidad, motivando sus ingeniosos «descubrimientos históricos» con el hecho que citamos:

> *«Sólo hace 123 años que la identidad étnica rumana encontró su cuadro político de Nación, con la unión de dos principados "balcánicos": Valachia y Moldavia, en el principado rumano, que pocos años más tarde se transformó definitivamente en un estado, Rumania.*
>
> *En el siglo XIX, una vez creada Rumania, el sentimiento de la identidad rumana también ha encontrado su incentivo nacionalista en el supuesto o real descubrimiento de la sobrevivencia de las huellas daco-romanas. El hallazgo en si, en los siglos venideros, aparte de los residuos de un latin vulgar especifico, no aparenta haber influido con profundidad en el modo de vivir de los pueblos de pastores trashumantes de las regiones en cuestión. En todo caso los rumanos de hoy, al hallazgo supuesto, pretenden referirse categóricamente como a pruebas irrefutables de la "convivencia de las civilizaciones daco-romanas" y se reclaman de descendencia romana, latina.*
>
> *De hecho, con anterioridad a la creación del Estado rumano de final del siglo XIX, y aparte de Valachia y Moldavia, con poblaciones más asentadas, nunca existieron otros territorios en los Balcanes o al sureste de Europa con pueblos de nacionalidad consciente o con hegemonia de descendencia romana, latina.»*

La verdad histórica es otra y totalmente distinta de las «invenciones» de nuestro amigo Ernesto Palla, a quien le vamos a demostrar lo contrario de sus afirmaciones, utilizando textos húngaros, no rumanos.

No nos vamos a referir al «Cronicario Anonymo» del Rey Bella IV, sino a textos más recientes del año 1845, época en la cual las «pasiones antirumanas» húngaras no habían llegado a los extremos revanchistas desatados después del 1 de diciembre de 1918 y Trianon, empujándoles a intentar mistificar la verdad histórica y étnica de la Transilvania rumana.

Se trata del libro intitulado *La Transylvanie et ses habitants*, publicado en París en 1845 por A. de Gerando, yerno del magnate húngaro transilvano Conde Emerik Teleki.

Invitado por su suegro a visitar «sus» tierras transilvanas, lo hizo con la pasión de un viajero erudito, como lo demuestran los dos tomos del mencionado libro y se quedó sorprendido por los romanos que encontraba a todo paso y por el describimiento del pueblo valaco, descendiente de la mezcla de los Daco-Romanos de Trajano, y no dudó manifestar emocionado en la página 44 del primer tomo:

> «Es difícil comprender cómo los romanos han podido dejar en Dacia huellas imborrables, cuando ellos estaban interesados en explotar las riquezas de este territorio y no en edificar grandes edificios como en las otras provincias. Encontramos hoy en la antigua Dacia restos de su dominación que no encontramos en las demás colonias preferidas —ni en España, ni en Galia, ni incluso en Italia—. Encontramos un pueblo que en su idioma se llama Romano

A
MAGYARORSZÁGI ROMÁNOK
BIZALMAS HASZNÁLATRA.
MUNKATÁRSAK KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL
ÍRTA
HUSZÁR ANTAL
A M. KIR. BELÜGYMINISZTER FŐTITKÁRA
DELEN MÉNEK BÁRMILYEN FORMÁBAN TÖRTÉNŐ MEGJELENÉSÉHEZ A SZERZŐI JOG TENTARTATIK
BUDAPEST, 1987
NYOMATOTT A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMI NYOMDÁBAN

y que ha conservado no solamente el idioma y la fisionomía de los conquistadores también —el único de los pueblos de Europa— que ha guardado incluso las ideas y las costumbres de los romanos, a pesar que Dacia fue provincia romana sólo 170 años.»

«Bajo la presión de los bárbaros —Aureliano, emperador de los romanos— ha retirado las legiones, los colonos importantes y los empleados.»

«...y desde esta época (274), Dacia fue presa de invasiones frecuentes: los godos, que reemplazaron a los romanos; después los hunos (376), los gepidios (454), los avaros (553), los húngaros (889). En todo este tiempo el pueblo que Aureliano no se llevó, ha continuado resistiendo y los valacos tenían sus jefes nacionales cuando fueron sojuzgados por los magiares» (págs. 44, 45 y 46).

«Los nombres de los emperadores Trajano y Aureliano, el del que conquistó Dacia y el de la que lo abandonó, se encuentran todavía en la boca del pueblo valaco. En Moldavia, Valachia y Transilvania los campos para pastos se llaman todavía los campos de Trajano y se oye hablando de "Lerul Doamne"» (Aurel Dominus).

Cualquier comentario es inútil —quieran lo que quiera los magiares—. Los rumanos nacieron en Transilvania, no han venido de ninguna parte, como ellos, y no han tenido nunca tendencias imperialistas o anexionistas de tierras ajenas. Las relaciones económicas y culturales han sido continuas entre los tres principados: Valachia, Moldavia y Transilvania, los primeros teniendo varios feudos en las tierras transilvanias Valachia: Amlas y Fagaras—, Moldavia: Ciceu, y debido a la conciencia de pertenecer al mismo pueblo daco-romano y el idioma común, se hizo posible la unificación de las tres provincias bajo el cetro del Príncipe Miguel el Valiente de Valachia en el año 1599.

La misma ascendencia, idioma y religión de los tres Principados Daco-Romanos, impuso respeto a los vecinos agresores, lo que explica el porqué los turcos, vencedores de los magyares en Mohacz, transformaron en bajalato para dos siglos la mayor parte de Hungría, respetando la independencia de Transilvania aplicándola, como a los otros dos Principados rumanos sólo el régimen de vasallos.

Esta independencia duró hasta 1867, cuando por el dualismo Austro-Húngaro, Transilvania fue por primera vez incorporada a Hungría, de la cual se separó en 1918, por voluntad propia, reintegrándose en la madre patria rumana.

Dije más arriba que el cambio de opinión de mi amigo Ernesto Palla me alertaba, y lo repito, porque demuestra una falta de madurez política en el exilio húngaro.

Hoy día, cuando los Soviéticos son dueños de nuestros países, pudiendo maniobrar con ellos según los fines imperialistas Rusos, es mucho más importante contrarrestar estas intenciones belicistas, haciendo posible la construcción de un baluarte centro-europeo, empezando por la creación de una Confederación Danubiana en el exilio, destinada a preparar y organizar la unidad política de mañana,

HUNGARIAN FREEDOM FIGHTERS FEDERATION
MAGYAR SZABADSÁGHARCOS SZÖVETSÉG

Dear fellow countrymen,

Now when our Transylvanian brothers live under the cruel Rumanian oppression could we just do nothing about it? Although we are scattered in the world and obliged to keep quiet, we must act for our children,our old ones,our mothers and parents in Transylvania.

What dearer ideal could be for a Magyar by the end of this century but the struggle for the Magyar motherland? Let us not be dragged in the night of oblivion and apathy let us hasten the time when our motherland will be within its sacred boundaries Again. Let us ceaselessly get ready for that moment. Let us utter like a prayer of encouragement, like an oath of faith, DOZSO GYARA'S words: "I shall kill each Rumanian crossing my way! I shall exterminate one and all without mercy! At night, I shall set Rumanian villages on fire. I shall rip the whole population with my sword. I shall poison the wells. I shall struggle the babies... I shall be merciless! Towards all! I shall have no pity for children or pregnant mothers either... Revenge! without pity, dire revenge!"

This is our ideal of fight. It is only by unity that we can emerge victorious. We must ever Transylvania in our blood and never forget it even in our sleep. Let us stir confidence and hope in our brothers in Transylvania and struggle. Like a good Magyar. Like a real Magyar.

para impedir la desaparición de nuestros países y pueblos.

El comunismo soviético es nuestro único enemigo y debemos combatirlo con todas nuestras fuerzas unidas y no debilitados por la espalda por culpa de sueños despóticos y recuerdos de un pasado definitivamente muerto.

Los Rumanos tomaron posición frente a tantos intentos de los Magyares para provocar otro desmembramiento del país rumano y sembrar el odio propagado en 1907 por Huszar Antal y después, en 1939, por las instigaciones de Dücso Csaba por las instrucciones dadas a los «leventes» húngaros en su libro Nincs Kegyelem, repetidas por el manifiesto lanzado recientemente en U. S. A. por los húngaros residentes en aquel país, que reproducimos, y que entre otras cosas dice:

«No esperaré que llegue la venganza. No puedo esperar. Suprimiré cualquier valaco que encuentre en mi camino. A cada uno le suprimiré. No tendré piedad. Pasaré por la sarmas las poblaciones, envenenaré las aguas, incendiaré de noche las aldeas de los Valacos y mataré hasta los niños de cuna. Procuraré destruir esta estirpe de bestias y ladrones. Nada de piedad para nadie, ni para los niños de cuna, ni para la madre que da a luz. Suprimiré cualquier valaco, porque entonces en la Transilvania no habrá más que una sola nacionalidad —la húngara— mi estirpe, mi sangre. Haré inofensivos los futuros Horias y Clascas. No tendré piedad.»

dando así muestra de la civilización magiar en el siglo XX.

Los Rumanos del exilio se sintieron naturalmente ofendidos y la repulsa unánime dio lugar a protestas y contestaciones, que hemos recibido a montones en nuestra redacción.

Nuestro gran escritor Vintila Horia, catedrático, periodista y premio Goncourt en 1960, contestó en el periódico «Ya», de Madrid, contestación que reproducimos más abajo, en facsímil, junto con la de la Comunidad de los Rumanos de Argentina.

Estas reproducciones no tienen carácter agresivo por nuestra parte, sino queremos demostrar que debemos evitar pugnas inútiles entre nosotros.

No debemos olvidar que los «grandes» nos vendieron en subasta —entre Churchill, Roosevelt y Stalin— en Yalta, Teherán, Postdam, Helsinki, etcétera, sin preguntarnos si estamos de acuerdo o no en vivir bajo el yugo comunista. Ellos continuarán haciéndolo durante tanto tiempo que nosotros no conseguiremos sean escuchadas y respetadas nuestras voces clamando justicia y libertad, y esto no como muestra de su generosidad, sino por la obligación que se tomaron de imponer y vigilar el respeto, los derechos humanos y la libertad, como principios básicos de la vida humana, consagrados por la segunda guerra mundial.

El genocidio practicado por los Soviéticos en nuestros países se ha transformado en el estigma de la complicidad, que estigmatizara en la historia a los «vencedores» q euhan aceptado este gigantesco y verdadero holocausto de millones de Europeos.

La ceniza de estas víctimas inocentes de las elucubraciones políticas dementes de unos amorales, será la dinamita que abrirá las puertas de la libertad en los países del Este Europeo.

¿No te parece así, amigo Ernesto Palla?

Traian POPESCU

CONSPIRATIA UNGARA CONTINUA

Exilul unguresc, urmând consemnele Budapestei comuniste, atacă Romania la nivel mondial negând romanitatea şi românităteа provinciei noastre Transilvania, cu intenţia de a redeschide «dosarul istoric» încheiat acum 65 de ani, la 1 Decembrie 1918 în Alba-Iulia, când voinţa unanimă a populaţiei transilvane a decis reîncorporarea teritoriului lor României, împlinind astfel visul de secole al tuturor Românilor.

Acelaş lucru s'a întâmplat şi cu provinciile austriace, slovace, croate, sârbe şi ucraniene, care la destrămarea imperiului Austro-Ungar s'au înapoiat, dupa secole de ocupare injustă, din nou la sânul patriilor lor: Austria, Slovacia, Croaţia, Serbia, Ucraina, conform principiilor libertaţii şi autodeterminarii, fructe ale primului răsboi mondial care au patronat aceste acte de dreptate istorică, consfinţite după acea, prin diversele tratate de pace încheiate, în special Trianon.

Astăzi oamenii lui Janos Kadar, profitând de confuziile produse în politica internaţională actuală şi sperând într'o retragere americană, determinată de ingratitudinea vestului Europei, încearcă şmecherește să elimine dreapta eliberare a atâtor naţionalităţi europeene, oprimate timp de secole de către naţiunea maghiară, sperând ca prin manevre mincioase să favorizeze intenţiile lor expansioniste şi să provoace, în ce priveşte Transilvania, un nou Diktat ca cel de la Wiena din 1940, impus Românilor de voinţe streine de drepturile lor istorice, etnologice şi contra integrităţii noastre teritoriale.

In acest sens au reuşit să mobilizeze şi condeiul prietenului meu ungur Ernesto Palla, care încrezator în revendicarile nejustificate nici istoriceşte, nici juridiceşte, nici etnic ale maghiarilor revizionişti a publicat în ziarul spaniol «YA» din Madrid Nr. 13.858/14.I.1983, un articol în titulat: «Neliniştitoarea neliniste a naţionalismului românesc», din care reproducem mai jos unele fragmente.

Faptul nu e numai curios, ci chiar alarmant pentru noi. Prietenul Ernesto Palla, europeist lucid şi convins, este membrul unui grup de intelectuali unguri care se bucură de ospitalitatea spaniolă, care de mai multă vreme tratează cu un alt grup similar român, de a deschide o portiţă de înţelegere şi colaborare pacifică între popoarele noastre, uitând trecutul — condiţie «sine qua non» căci numai aşa printr'un efort comun am putea, să eliminăm comunismul moscovit stăpân astăzi pe ţările noastre şi cu el unica primejdie pentru libertatea şi civilizaţia noastră milenară.

Ce l'o fi determinat să-şi schimbe intenţiile şi insultându-ne să dea o lovitură joasa sincerelor noastre dorinţe de înţelegere? Numai Dumnezeu stie.

Făcându-se că atacă guvernul de la Bucureşti şi «încercările» lui de a «româniza prin cultură» minoritatea maghiară din Transilvania, atacă foarte insinuos existenţa milenară a poporului român rădăcinile lui latine şi romanitatea lui, motivând ingenioasele lui «descoperiri istorice astfel-citâm:

«Abia acum 123 de ani identitatea etnică română şi-a găsit cadrul politic ca Naţiune, prin unirea celor două principate «balcanice» Valahia şi Moldova, într' un singur principat român, care câţiva ani mai târziu s'a transformat definitiv în statul România.

»In secolul al XIX-lea, odată creată România, sentimentul identităţii române şi-a găsit deasemeni originea naţională în descoperirea presupusă sau autentică, a unor urme daco-romane supravieţuitoare. Descoperirea în sine, în secolele următoare, cu excepţia unor resturi de latină vulgară specifică, nu par să fi influenţat profund felul de a trăi al populaţiilor de pastori nomazi din regiunile amintite. In orice caz Românii de astăzi, când e vorba de bănuita descoperire pretind categoric că este o probă irefutabilă a «convieţuirii civilizaţiilor daco-romane şi se consideră de descendenţă romană şi latină.

»De fapt cu anterioritate creării Statului Român la sfârşitul secolului al XIX-lea şi în afară de Valahia şi Moldova, cu populaţii mai asezate, niciodată n'au existat alte teritorii în Balcani sau în sud-estul Europei cu populaţii de naţionalitate conştientă sau cu hegemonii de descendenţă romano-latine.»

Adevărul istoric e altul şi cu totul diferit de «născocirile» amicului meu Ernesto Palla, cărula îi vom demonstra contrariul afirmaţiilor sale, întrebuinţând texte maghiare sau maghiarofile şi nu texte româneşti.

Nu ne vom referi la «Cronicarul Anonym» al Regelui Bela al IV-lea, ci la texte mai recente, din anul 1845, epocă în care «pasiunile anti-româneşti ungare» nu ajunseseră la extremele revanşiste deslănţuite după 1 Decembrie 1918 şi Trianon, împingandu-i mereu să încerce mistificarea adevărului istoric şi etnic al Transilvaniei româneşti.

E vorba de cartea intitulată «Transilvania şi locuitorii ei» publicată în Paris în 1845 de către A. de Gerando, ginerele magnatului ungur transilvănean, Contele Emerik Teleki.

Invitat de socrul sau să viziteze pământurile lui transilvănene, a făcut-o cu pasiunea unui călător erudit, aşa cum o dovedesc cele două volume ale cărţii amintite. Surprins de neumăratele vestigii romane pe care le întâlnea la fiecare pas şi de descoperirea poporului valah, descendent din amestecul Daco-Romanilor lui Traian, nu a pregetat de a o manifesta în pag. 44 al primului volum, precum urmează:

«E greu de înţeles cum Romanii au putut lăsa în Dacia urme de neşters, când interesul lor a fost doar să exploateze bogăţiile acestui teritoriu şi nu să ridice edificii măreţe ca în celelate provincii. Întâlnim astăzi în vechea Dacie resturi ale dominaţiei lor pe care nu le întâlnim nici în coloniile lor preferate -nici în Spania, nici în Grecia, nici chiar în Italia. Găsim un popor care în limba lui se chiamă Roman şi care a conservat nu numai limba ci şi fisionomia cuceritorilor, deasemenea — unicul între popoarele Europei — care a păstrat inclusiv ideile şi obiceiurile romane cutoatecă Dacia a fost numai 170 de ani provincie romană.»

«Sub presiunea barbarilor — Aurelian, împaratul Romanilor — a retras legiunile, coloniştii importanţi şi funcţionarii»...

«...din acea epoca (274), Dacia a fost prada continuilor invazii: goţii, care înlocuirâ pe romani, apoi hunii (376), gepizii (454), avarii (553), ungurii (889). In toată această vreme poporul pe care Aurelian nu l'a luat cu el, a continuat să reziste şi valahii aveau, şefii lor naţionali, când au fost subjugaţi de maghiari («pags. 44, 45 y 46)» ...după două secole de lupte inversunate, acqui adică nu era vorba de teritorii nelocuite n.n.

»Numele împăraţilor Traian şi Aurelian, adică cel al celui care a cucerit Dacia şi cel al celui care a abandonato, sunt permanente pe buzele poporului valah. In Moldova, Valahia şi Transilvania câmpurile pentru păscutul vitelor se chiama încă "câmpurile lui Traian" şi se vorbeşte continuu de "Lerul Doamne"» (Aurel Dominus).

Credem inutil orice comentariu ,zică ce-ar zice maghiarii. Românii s'au născut în Transilvania, nu au venit din nici o parte-ca ci, şi nu au avut niciodată tendinţe imperialiste sau anexioniste privind pământurile altora.

Relaţiile economice şi culturale au fost continui între cele trei principate constituite aşa după obiceiurile statale ale evului mediu: Valahia, Moldova şi Transilvania, primele având diverse feude în teritoriul Transilvaniei (Valahia Amlaş şi Făgăras, Moldova Ciceu) şi datorită conştiinţei ca apartin aceluiaş popor daco-roman, a fost posibilă unitatea celor trei principate — efemera — sub sceptrul Principelui Valah Mihai Viteazul în anul 1599. Ascendenţa comună limba comună, religia comună, au impus respect vecinilor şi asta este explicaţia că, după prăbuşirea Ungariei la Mohacz, Turcii au respectat independenţa Transilvaniei în timp ce transformau Ungaria învinsă, în paşalac turcesc, pentru doua sute de ani. Independenţa Transilvaniei a durat până la 1867, când prin dualismul Austro-Ungar, a fost incorporată Ungariei până la 1918, când s'a realipit voluntar patriei mame România.

Spuneam mai sus că schimbarea de opinie a prietenlui Ernesto Palla este alarmantă şi o repet, pentrucă denotă o lipsă de maturitate politică în exiliul unguresc.

Astăzi când Rusia Sovietica domină spatiul tărilor noastre, pe care-l poate manevra după interesele ei imperialiste, este mai mult ca oricand necesar să-i contracarăm intenţiile răsboinice prin constituirea unei Confederaţii Danubiene, în exil, destinată a stabili premizele creării celui de al treilea baluart — centro european — pentru a împiedeca dispariţia noastră ca Ţări şi ca Popoare.

Comunismul sovietic e unicul nostru inamic astăzi şi trebue ss-l combatem cu toate forţele noastre unite, nu măcinate pe dedesubt de amintirile despotice ale unui trecut mort definitiv.

Românii au luat pozitie împotriva atâtor încercări maghiare de a provoca a nouă desmembrare a tării româneşti şi de a semăna ura propovăduită în 1907 de Huszar Antal si în 1939 prin instigaţiile lui Dücso Csaba înglobate în instrucţiunile date «leventilor» unguri în cartea sa denumită Nincs Kegyelem «—Fără Milă— repetate în manifestul recent distribuit în Statele Unite ale Americii de către ungurii care trăiesc in acea ţară şi care, spune:

«Nu voi aştepta momentul răsbunării. Nu pot aştepta. Voi suprima orice valah care îmi va eşi în drum. Pe fiecare în parte. Nu voi avea milă. Voi trece prin sabie populaţiile, voi învenina apele, voi incendia satele Valahilor noaptea şi voi omorî chiar copii din leagăn. Voi căuta să distrug această viţă de bestii si hoţi. Nici o milă pentru nimeni, nici pentru copii din leagăn, nici pentru mama care aşteaptă să nască. Voi suprima orice valah, pentrucă atunci Transilvania —nu va mai fi decât o singură naţiune, cea ungară— neamul meu, sângele meu. Voi face inofensivi pe viitorii Horia şi Cloşca. Nu voi avea milă.»

dându-ne astfel dovada civilizaţiei maghiare în secolul XX

Românii din exil ofensaţi de asemenea maşinaţiuni le-au respins cu indignare şi la redacţie am primit o sumedenie de proteste.

Marele nostru scriitor Vintilă Horia, profesor universitar spaniol, ziarist şi premiul Goncourt 1960 i-a răspuns Dlui Ernesto Palla în ziarul «YA» din Madrid, răspuns pe care-l publicam în facsimil împreuna cu cel al Comunităţii Românilor din Argentina.

Réplica a Ernesto Palla

Contra toda clase de imperialismo: el caso húngaro

de Vintila Horia

Con fecha de 14 de enero de 1983 apareció en YA un articulo titulado «La inquietante inquietud del nacionalismo rumano», firmado por Ernesto Palla. No hubiera pensado levantar mi pluma para contestar las afirmaciones contenidas en aquellas columnas si dichas afirmaciones no hubieran batido el récord de la mala información. Yo diría, y planteando el problema en el marco de la actual táctica política, de la desinformación. Se trataba de demostrar a los lectores que Rumania no había existido sino sólo desde «ciento veintitrés años» y que su inquietud, de hoy como de siempre (¡pero como es posible en siempre en estas precarias condiciones?), consiste en tratar de mantener bajo forma de Estado lo que, a lo largo de los siglos, no había sido más que un infierno, cuajado sólo en 1859, cuando los principados de Valaquia y Moldavia formaron una sola entidad política. El autor de dicho artículo se olvida que, a finales del siglo XVI, el príncipe de Valaquia, Miguel el Valiente, había logrado reunificar las tres grandes provincias rumanas, Valaquia, Moldavia y Transilvania, no por mucho tiempo, pero afirmando la voluntad de ser un pueblo que ha existido siempre en la Europa central y no ha sido consecuencia de una invasión o de una emigración en masa. Una Daria Felix, coincidiendo con las actuales fronteras de Rumania, o, mejor dicho, con las de 1939, formaba parte del Imperio romano y, como es sabido, un pueblo rumano, con su idioma latino y su historia y cultura, existe, bajo una forma y otra, desde entonces. Una etnia rumana, formada por la fusión entre dacios y romanos, como consecuencia directa de las guerras entre el rey Decébalo y el emperador Trajano, a principios del siglo II, ha ocupado siempre aquel territorio y se extendía mucho más hacia el Oeste que sus actuales fronteras, en la llamada Panonia, invadida más tardepor unas tribus migratorias semitas, de este asiático, de origen húngro-fínico, que sometieron durante decenios a Europa a un régimen de sangre y fuego, dejando incluso en el vocabulario francés la palabra ogre (de hongrois), como recuerdo de unas correrías sin tono ni son, cortadas por los emperadores alemanes, que obligaron a los húngaros a retirarse y asentarse al oeste de Dacia, en su actual territorio. En el poema Por la victoria de Lepanto, Fernando de Herrera, poeta español del siglo XVI, habla del «húngaro medroso», dando cuenta, entre otros testimonios europeos del mismo tipo, de los orígenes y desarrollo de la aventura húngara en nuestro continente. Tanto la literatura alemana como la italiana y las eslavas abundan en calificativos parecidos.

El sueño apocalíptico

Cuál es, en el fondo, la raíz de la polémica? Desde que perdió Transilvania y otros territorios, con el tratado firmado en Trianon en 1921, Hungría brega en el nombre de una **restitutio**. A costa de los rumanos, pero también de los eslovacos, eslovacos, croatas y servios, ya que su imperialismo la había empujado hacia los cuatro puntos cardinales. De manera que, si los llamados sueños milenarios de Budapest se cumplieran, en contra del derecho de la gente y de los derechos humanos, una gran Hungría formaría un país de más o menos catorce millones de habitantes, de los cuales la mitad serían rumanos, eslovacos, austriacos y yugoslavos. Esto se podría llamar un sueño apocalíptico realizado según los criterios de la más candente injusticia.

Basada en tamaña enormidad, la propaganda húngara utiliza el arma de la desinformación, ya que no posee otra. Por ejemplo, afirmar que en Transilvania viven tres millones de húngaros, cuando, según las estadísticas, no hay sino millón y medio, forma parte de dicha táctica de la desinformación. De esta manera, astronomizando las cantidades, la minoría húngara sería el doble de lo que es, en todos los territorios reivindicados, y el atropello aparecería como menos evidente.

Existe, qué duda cabe, una minoría húngara en Transilvania, pero no ante ella vive una mayoría rumana de más de cuatro millones. Y mientras el índice demográfico de los rumanos, a pesar de los rigores del régimen comunista, se encuentra en alza, el de los húngaros se perfila como uno de los más bajos de Europa. Pero hay más: mientras los habitantes del territorio oficial de Hungría inclinan hacia su propia desaparición, ya que desde hace mucho tiempo el índice corre vertiginosamente hacia abajo, los húngaros, formando la minoría étnica de Rumania, gozan de una sabia demográfica envidiable, comparada ésta con aquélla. Las persecuciones a las que dicha minoría estaría sometida significaría, en este caso, un aliciente para la débil posibilidad de sobrevivencia de la etnia húngara. ¿Y cómo explicar, en el marco de las mismas persecuciones, la existencia en la capital de Transilvania de una Universidad húngara, al lado de la rumana? Y la existencia de escuelas, colegios, periódicos, editoriales, etc., cuya simple presencia, hoy como hace cincuenta años, dan cuenta de una política de entendimiento entre la mayoría y las minorías, política tipicamente rumana, y de la que han gozado no sólo los húngaros, sino también la minoría sajona de Transilvania, que nunca ha levantado quejas porque nunca ha pretendido insertarse en ningún sueño imperialista, como también las minorías ucraniana y rusa en Bessarabia y Transistria.

La diferencia entre el pueblo rumano y el húngaro es y ha sido siempre inmensa, desde el punto de vista de los derechos humanos y de la perspectiva histórica. Los rumanos han nacido donde se encuentran y no han pretendido jamás apoderarse de territorios ajenos. Han sido el pueblo antiimperialista por autonomasia. Su historia es un acto permanente de defensa contra unos vecinos que, como los rusos, los húngaros o los turcos, han tratado de despedazarla. Los españoles han tardado ocho siglos en librarse de los moros. Los rumanos también. De manera que la presencia de los húngaros en Transilvania, presencia varias veces interrumpida sea por la conquista de Hungría por los turcos, sea por haber formado parte Hungría del imperio austriaco, ejercido de precisionales en Transilvania y no de ocupantes independientes, no justifica pretensiones abominables desde el punto de vista de la ciencia política del siglo XX y de un derecho de las gentes reconocido por todo europeo optimo, desde los albores de la Edad Media, cuando las tribus húngaras vagabundeabaen entre nosotros buscando una razón de ser que, según parece, no han encontrado todavía.

Vintila HORIA

CONSPIRATIA UNGARA...

Aceste reproduceri nu au un caracter agresiv din partea noastra, ci ne servesc numai pentru a demonstra că trebue să evităm lupta inutilă dintre noi.

Nu trebue să uităm că «marii» ne-au vândut la licitație prin Churchill și Roosevelt lu Stalin—la Yalta, Teheran, Potsdam și Helsinki, fără să ne întrebe măcar dacă voim sau nu, să trăim sub jugul comunist. Ei vor continua să facă acelaș lucru, atâta timp cât noi nu vom isbuti să facem ascultate și respectate, glasurile noastre care cer libertate și dreptate și asta nu din generositatea lor, ci prin obligația pe care și—au asumat—o, de a impune și supraveghea libertatea și aplicarea drepturilor umane, ca principii basice a vieții omenești, consacrate de cel de al doilea război mondial.

Genocidul practicat de Sovietici în țările noastre, s'a transformat în stigmat de complicitate pe fruntea «învingătorilor» și istoria nu-i va ierta pentrucă au acceptat acest adevărat și gigantic holocaust a milioane de Europeni.

Cenușa lor, a acestor victime nevinovate ale elucubrațiilor politice demente ale unor amorali, va fi dinamita care va deschide mâine porțile liberatății pentru țările din estul Europei.

Nu ți se pare amice Ernesto Palla.

Traian POPESCU

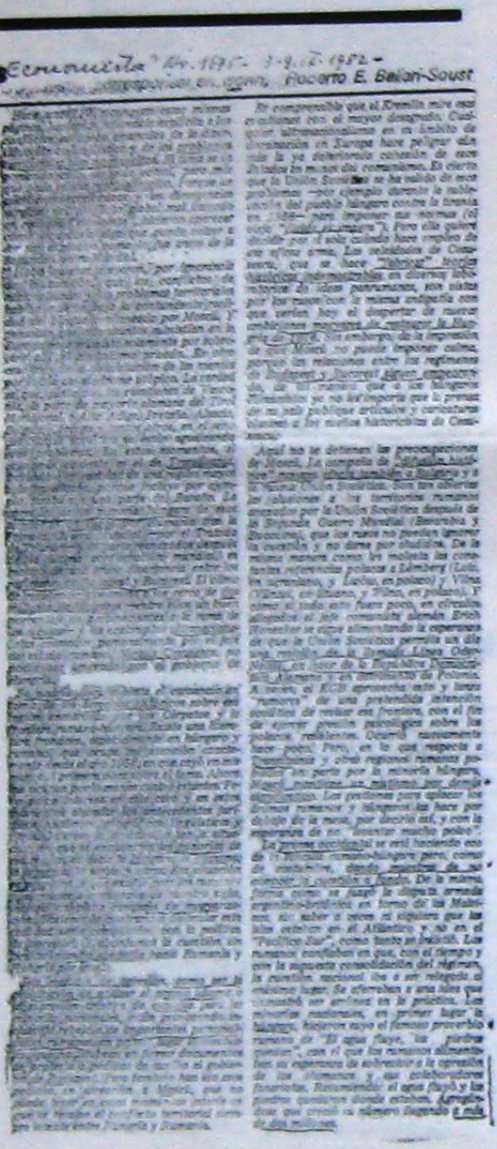

Dr. DUSAN RADONJIC
Director del Semanario
«EL ECONOMISTA»
(Buenos Aires. Av. Córdoba, 632)

Sr. Director

De nuestra mayor consideración:

En el nombre de la Iglesia Católica Rumana, de Buenos Aires, los que firman la presente —despues de haber leido, con asombro y amargura, el artículo «Los reclamos territoriales. Pasa en las mejores familias», publicado en el apreciado semanario «El Economista» numero 1675, del 3 al 9.9.82, que usted, con mucha competencia dirige, sintiéndonos afectados en nuestros sentimientos como rumanos, por las injustas afirmaciones que se hacen y por sus tendencias—, le rogamos, pidiendo derecho de reciprocidad en legitima defensa, tener a bien publicar en el mismo semanario nuestra sencilla respuesta, sin la mínima intención de hacer o provocar una polémica. Hablamos como rumanos que desde hace muchos años vivimos en el extranjero.

a) Respecto a los datos que se refieren a las *escuelas, lengua y cultura* de los hungaros y alemanes, en Rumania, he aquí los datos que tenemos y que pueden ser fácilmente controlados. Tienen 3.517 escuelas, de todos los grados, inclusive universalidad, con unos 350.000 alumnos y 12.733 estudiantes universitarios, con un total de 24.056 maestros y profesores. Se imprimen normal y constantemente 53 publicaciones con un tiraje de 133.426 ejemplares; tienen 14 teatros con aproximadamente 3.500 espectáculos anuales; anualmente se editan, en promedio, 300 libros, con un tiraje de 2.263.000 ejemplares. Diariamente, por la radio y televisión, tienen emisiones especiales, de distinta índole, en su idioma nacional; además, en los grandes restaurantes y hoteles de Bucarest tienen sus «shows» artísticos folklóricos nacioanles y en su lengua materna, cosa que realmente asombra a los extranjeros por tanta libertad de manifestaciones culturales y artísticas de las minorías, sobre todo de los húngaros, que además son privilegiados sobremanera. De los 369 Diputados de la Gran Asamblea Nacional Rumana (Parlamento), 41 son de las minorías. En todas las instituciones estatales —otras no hay— donde hay minorías húngaras se habla libremente el húngaro y hay ciertas regiones, en la así llamada «Autonomía Húngara», donde los húngaros no permiten, a los rumanos, hablar el rumano, sino que le exigen hablar la lengua húngara —como lo pueden averiguar todos los turistas—, por ejemplo, en Hargita, Covasana, Odorhei, etc., cosa que es realmente increible, nosotros diríamos inadmisible, pero que se tolera y se practica normalmente. Esto ocurre precisamente porque, como decía un turista: «el actual gobierno comunista rumano, a los húngaros les permite cualquier cosa.» En otras palabras, es evidente que el oprimido no es el húngaro, sino el mismo rumano y en su propia casa, por el húngaro que no es de ahí, sino que fue colonizado ahí, igual que los sajones, suabios y los sicules (véase sendos números de las publicaciones al extranjero, como «The Romanian Voice», «The Union», etc., de USA). Respecto a los datos estadísticos, véanse las publicaciones extranjeras: «The Sunday Telegraph», 9 de mayo de 1978; «The Hearst Newspapers», 22 de marzo de 1978, de USA, y el diario británico «The Guardian», de 9 de junio de 1978. Es evidente, pues, que ni el gobierno ni el pueblo rumano oprime a nadie, y menos a los húngaros. Por eso es evidente también la tendenciosidad del artículo en causa.

b) Con referencia a los *derechos históricos* sobre la provincia rumana de Transilvania, que en gran parte coincide con la Dacia Trajana, las cosas son muy simples y claras. En efecto, ¿quién tiene derechos y quién es el dueño, el autóctono o el invasor, el europeo o el asiático? Las cosas claras no se deben discutir. Tanto más que los mismos autores húngaros, los viejos cronistas, entre los cuales, para citar un ejemplo, secretario del rey húngaro Bela III (1150-1196), que se llama a sí mismo Anonymus Belae Notarius, en su libro «Gesta Hungarorum», —obra de gran valor no sólo para los húngaros, sino para todos los vecinos—, afirma claramente que al llegar los húngaros en aquellas regiones, panónicas y transilvanas (siglo X hasta XII), encontraron allá una población rumana y tribus eslavas, organizada en ducados o trievodados, y describe, en varios capítulos, las luchas que los húngaros tuvieron que sostener con estos duques, entre los cuales se mencionan Menomorut «dux Bihoriensis» (con su cetro cerca de Oradea), Glad y Kean (con el cetro en el sur o Banat) y Gelu, «dux ultrasilvanus, quidam Blachus, et habitatores terran illius... Blasii et Solaui», los Valacos y los Eslavos, que tenian como armas «las flechas y los arcos» y que esta «tierra» era muy hermosa e rica en oro. Todo esto está confirmado por otros cronistas, como el húngaro Simón Keza, secretario del rey Ladislavo IV el Cumano (1272-1290) y el ruso Néstor, de la misma época que Anonymus. Cfr. Anonymus: «Gesta Hungarorum»; S. Keza: «Chronicon Hungaricum», y «Foreign Sources on the Romanians», págs. 28-39; Néstor: «Povest vremennych let»). Los Rumanos, pues, estaban ahí, en Transilvania, en su vieja Dacia Trajana, cuando llegaron los invasores, los húngaros y otros asiáticos, que les ayudaron, como los cumanos y pechenegos (Cfr. «Histoire de la Hongrie...», págs. 89 y 90). Ahora bien, ninguna conquista o invasión puede dar derechos o legitimar una ocupacion militar, por más que dure. Esto va contra todos los principios jurídicos, contra la ley moral, contra la ley natural y contra la recta razon. No podemos no citar aquí al historiador francés A. de Gerando, yerno del conde E. Tisza, por tanto, gran amigo de los húngaros, con respecto a la presencia de los rumanos o valacos en Transilvania y a su organización medieval. «Los valacos tenian sus jefes nacionales cuando fueron ocupados por los hungaros o magyares.» Luego dice que: «Los valacos son, en la Transilvania, los más viejos habitantes. Ellos estaban allí, vivían en esta tierra y habían fundado un principado cuando los húngaros extendieron su dominación sobre las montañas de la vieja Dacia.» (Cfr. A de Gerando: «La Transilvania et ses habitants, vol. I, a. 1845, Paris, págs. 46 y 309). Por estas y muchas otras razones de justicia histórica, el tratado de paz de Paris (Trianon y Versailles) en 1918 hizo justicia y reconoció la verdad y la realidad y aplicó el principio de la autodeterminación de los pueblos, y así, la provincia rumana de la Dacia Occidental, Transilvania, volvió a reunirse con Moldavia y Valaquia, formando un estado nacional muy homogéneo, ya que sus fronteras geográficas coinciden con las étnicas, aunque no total y perfectamente. Tenia mucha razón el gran estadista francés Millerand cuando en plena conferencia de paz de Paris dijo que la ocupación hungara de la Transilvania era injusta y no se puede admitir: «Una tal stiuación (ocupacion), aunque milenaria, no puede ser justificada para seguir existiendo, cuando está reconocida como contraria a la justicia.» (Cfr. «Justice pour la Hongrie, a. 1931, libro hungaroeditado por el diario «Presti Hirlap», de Budapest, en la pág. 43).

c) Por todo lo dicho, es inexacto y tendencioso decir, como lo hace el artículo en causa, que Romania *anexó* la provincia de Transilvania, después de la primera guerra mundial. No fue una «anexión», sino la unión o, mejor dicho, la reunión de dicha tierra rumana, o dacorromana, con sus otras dos hermanas, Moldavia y Valaquia, o si gusta, fue la reintegración de la Dacia, la cual, durante los años ha conocido, como casi todas las naciones europeas, de centro y de sur, varias dominaciones de distintos invasores orientales, como los húngaros, los turcos, que ocuparon como tributarias a Maldavia y Valaquia. Además hay que tener presente que la Transilvania nunca fue unida al reino húngaro, en unión real (unio realis), sino sólo en unión personal (unio personalis), en cuanto que el duque o voievoda de Transilvania, o su príncipe, estaba sujeto, como vasallo, al rey de Hungría, gozando, pues, de una autonomía conforme a la mentalidad política medieval y feudal. Esta situación duró hasta el año 1526, cuando los turcos, derrotando a los húngaros en Mohacs, dividen Hungría en tres partes, y Transilvania pasó a ser provincia de Hungría, iniciado en parte con la revolución de 1848. En esta época, para forzar y acelerar la asimilación de los rumanos en la Transilvania, fueron traídos todo tipo de *colonos:* húngaros, rutenos, eslovacos, suevos, etc. Una *magyarización sistemática* (Cfr. Dtv-Atlas zur Weltgeschichte. Band 2, Münich, 1966, pág. 79: Ungarn: «sine konsequente magyarisierung» sobre todo bajo K. Tieza). Esta magyarización bien fue llamada «asesinato espiritual» de los pueblos no húngaros, en Hungría, que duró hasta el desmembramiento del Imperio. He aquí lo que dicen los autores húngaros contemporáneos al respecto: «En cuanto a otros pueblos de Hungría, cualquier autonomía, por más limitada, les fue rechazada. La ley de 1869, llamada «ley de las nacionalidades»..., negaba la existencia nacional de los pueblos no húngaros en Hungría. Esta ficción jurídica sirvió hasta la caída de la doble Monarquía, como llave de bóveda al nacioalismo húngaro; era un verdadero dogma, proclamado con vehemencia y defendido con espada y fuego, contra todos» (Cfr. «Histoire de la Hongrie, des enigines á nos jours, Ed. Horvat, pág. 348).

d) En cuanto al *número* de los húngaros en Rumania, las estadísticas y la realidad histórica indican que, primero fueron colonizados los sicules, los sajones, los sechwaben; evidentemente, los húngaros y otros como rutenos, eslovácos, en menor numero, en distintas épocas. Se trata, pues, de *colonos* o de «venidos», entre o soore los rumanos, por ende se trata de *una minoria* impuesta oficialmente y privilegiada. Muchisimos rumanos, a causa de esta persecucion sistemática contra ellos como gran mayoria y autóctonos, tuvieron que huir, buscando refugio en Moldavia y Valaquia, a sus hermanos. La estadistica de 1911 indica que ahí hay, en la actuandad, 1.200.818 hungaros y unos 500.705 sicules o Szekalers que hablan hungaro, pero que no son hungaros. En efecto, los sicules son descendientes de una vieja tribu turca, sujeta a los hungaros como como ayuda militar, por eso fue puesta esa colectividad como guardianes de frontera. Existio siempre como «nacion» separada, igual que los sajones, con sus privilegios y tradiciones, pero con el tiempo perdieron su idioma. Muchos de ellos son rumanos magyarizados, como lo demuestran sus trajes tipicos rumanos y su folklore. Los autores hungaros contemporáneos dicen que: «Los szekely... son descendientes de una tribu turco-bulgara magyarizada... Ellos conservaron hasta el fin del siglo XV su organización militar... Sus jefes militares eran considerados como iguales a los nobles hungaros» («Histoire de la Hongrie», pagina 107). Por tanto, aun considerando a los sicules como hungaros magyarizados, el número total de los hungaros no pasa de 1.700.000.

e) Rumania no es un país plurinacional, como dice el articulista, sino bien *nacional* y *muy unitario*, debido al hecho de que sus fronteras geogricas coinciden practicamente con sus *fronteras históricas étnicas*. El censo de 1977 indica que en Rumania hay un 88,137 por 100 de rumanos, y sólo un 11,836 por 100 de otras nacionalidades. Si hacemos una comparación con la Hungria del sigio XVIII y luego con los datos del censo del ano 1910 (ultimo del Imperio Austro-Húngaro) podemos ver que Hungria ha sido siempre un verdadero país plurinacional, un mosaico de naciones. En efecto, en la segunda mitad del siglo XVIII, Hungría tenía como «húngaros menos que la mitad de la población» (Cfr. «Histoire de la Hongrie», pág. 211), el resto eran rumanos, eslovacos, checos, rutenos, eslovenos, serbios, croatas, sajones, alemanes, etc. De ahí surgio la urgente preocupación del gobierno húngaro de *magyarizar* y asimilar a todas aquellas naciones, por todo tipo de opresiones y persecuciones; método que bien fue llamado «genocidio étnico» o «genocidio cultural» de las minorias, que en realidad eran la mayoria del país. Hungria ha sido siempre un país artificial o un «Estado gendarme», porque separada totalmente de Hungria y puesta bajo vasallaje turco hasta el año 1683, cuando vencidos los turcos, en la lucha por Viena, Transilvania pasará bajo el poder de los habsburgos. En el año 1867, cuando se va a proclamar el *dualismo* del Imperio austro-húngaro, Hungría, aprovechando las múltiples dificultades de los habsburgos, anexionó o declaró la unión de Transilvania con Hungria, a pesar de las violentas protestas de los rumanos y sajones de Transilvania. Este hecho violento y antijurídico se debió al sistema político de *magyarización* de los pueblos o minorias nunca fue ni pudo ser un estado nacional y unitario, y si se mantuvo fue debido, primero, a la protección del S. Imperio medieval, y más tarde, a los habsburgos y al dualismo. Escuchemos lo que dicen los mismos historiadores húngaros: Hungría era «un país plurinacional, en el cual el número de los húngaros no llegaba ni a la mitad de la población total, lo que le daba un carácter particular». Por eso se quiso la magyarización, sobre todo por medio de la obligatoriedad del *idioma húngaro* como único en todo el país y así, la lengua húngara «se transformó necesariamente en un instrumento de opresión de los pueblos no húngaros y fue motivo de exasperación de los antagonismos nacionales» (Cfr. «Histoire de la Hongrie, págs. 272 y siguientes). Debido a esta opresión, por imposición de la lengua húngara, fueron asimilados los judíos, los alemanes y, en gran parte, los eslovacos y rutenos y no pocos de otras nacionalidades. Esto ocurrió, sobre todo, en la segunda mitad del siglo XIX. En cambio, la asimilación no tuvo resultado eficaz entre los pueblos que vivían unidos en massa y donde los húngaros no habían podido entrar sino como islas de colonos aislados de otras nacionalidades.» La magyiarización no tocó casi nada las nacionalidades que vivían entre ellas en masas compactas y en territorios donde ellas constituían la mayoría... Pero esto no excusa, en nada, la responsabilidad que tuvo el nacionalismo húngaro, cada vez más lleno de chauvinismo, en el empeoramiento de las relaciones entre los húngaros y los pueblos que vivían con ellos. (Cfr. «Histoire de la Hongrie», págs. 273-275). Estas son todas afirmaciones limpias de los autores húngaros, por eso no pueden ser acusadas de parcialidad. Si consideramos ahora lo que fue el Imperio dualista austro-húngaro, vemos que la estadística oficial de Viena, de 1910, indica 23,9 por 100, austro-alemanes, y

(Pasa a la página 24)

OMUL DE LA TIGANESTI

IN Antropologia universală în decursul milioanelor de ani scurşi au apărut o serie de tipuri caracteristice diverselor cicluri de desvoltare a animalului —om— ca: Pithecantropus errectus, omul de Neanderthal, Hommo sapiens, etc.

La noi în Ţară în secolul 20 a apărut prototipul omului rău, lipsit de caracter şi pervers, al cărui marathon al defăimării durează de peste 39 de ani.

E definit ca Omul de la Tigăneşti Muscel.

E inutil să i se facă prezentarea. Il cunoaşteţi toţi.

Aruncat de soartă în epopeia legionară din exil, de 32 de ani împrşcă cu noroi, căutând să distrugă zeii în care a crezut şi pe care i-a urmat. Ce-l determină? Probabil diavolul cuibărit în sufletul lui de teolog neîmplinit, chinuit de ambiţii deşarte.

Cu reaua credinţă pe care o întruchipează, polemizează cu Govora în ultimul Nr. 163 al Vetrei din Decembrie 1982, pág. 11 scriind: reproducem «*Crede Dl. Govara că-i elegant să acuzi pe cineva de furt, când ştii că n'ai —că nici nu poţi avea ce nu există— vreo dovadă. Ponosul a rămas întreg directorului respectiv, ştampilat cu de loc măgulitoarea siglă de calomniator.*»

La ce se referea?

Intr'o polemică provocată de directorul Vetrei îi răspunsesem în revista CARPATII Nr. 11/12-1976, página 32 în rubrica «Note cu lexic potolit»:

> «Ceace îl preocupa pe Dl. Petre Valimareanu în acea vreme, astăzi «abominabila guvernare simistă» (cum o denumeşte el), era cum să «românizeze» în favoarea sa şi alţi fraţi, întreprinderile cooperative ale D-lui Ion Mihalache, şeful Partidului Naţional Tărănist.»

Deci nu figurează nicărei acuzaţia de furt, fiind vorba de «românizare» între ghilimele, pentrucă era o încălcare a dispoziţiilor legale stabilite de Institutia Românizării Intreprinderilor, creată de Generalul Antonescu pe lângă Ministerul Comerţului, cu scopul de a recupera în favoarea românilor întreprinderile streine create în Ţară de streini şi nu de naţionali, ceace nu era cazul cooperativelor din Muscel, acţiunea întreprinsă fiind un abuz de putere.

Iată ce scrie asupra acestei chestiuni Dl. Horia Sima în volumul: Era Libertăţii-Statul Naţional Legionar vol. I, Cap. 7, pág. 605 —Consideraţiuni asupra regimului, dificultăţi, incidente şi turburări— cazul 15, citãm:

> «Ion Mihalache, Vice Preşedintele partidului Naţional Tărănesc, s'a plâns Generalului Antonescu de modul neomenos în care legionarii din Muscel au tratat chestiunea cooperativelor din acest judeţ. Dupăce l-a ascultat, Generalul l-a trimis la mine, ca să rezolvăm diferendul. L-am primit imediat, cu toată atenţia cuvenită unui om care a jucat un rol în viaţa politică a Tarii.»

Despre ce era vorba.

> «Institutul Naţional al Cooperaţiei a decis între alte schimbări şi înlocuirea conducerii de până atunci a Federalei Negru Vodă Muscel, cu un comitet precumpănitor legionar, având ca Preşedinte pe Ion Vălimareanu. *Schimbarea s'a realizat prin intervenţia fratelui acestuia Petre Vălimareanu, şeful organizaţiei legionare şi a Prefectului Judeţului Paul Gălăşanu la Centrala Cooperativelor la Bucureşti.*
>
> *Ion Mihalache era indignat că reţeaua de cooperative din Muscel creată de el cu multă trudă şi care ajunsese la o situaţie înfloritoare, să treacă peste noapte în alte mâini. Nu vedea raţiunea schimbării pentrucă vechea conducere avea experienţa şi dăduse dovadă de bună organizare şi pricepere.*
>
> *Nu se putea aplica în cazul Federalei nici legea de românizare, căci organizaţia se găsea sub conducerea unor bravi musceleni.*
>
> *Omul avea în fond dreptate şi ca să tranşez diferendul l'am convocat la Bucureşti pe Preşedintele nou numit Ion Vălimăreanu, pentru a asculta şi punctul lui de vedere. Am avut la Preşidenţie o conferinţa în trei* (Horia Sima. Ion Mihalache şi Ion Vălimăreanu n. n.).
>
> *Ion Vălimăreanu a început să vorbească de «neregulile» ce s'ar fi săvârşit la cooperative sub vechea conducere... Ion Vălimăreanu aparţinea acelei speţe grăbite de legionari, cari vroiau ca în câteva luni şi cu mijloace radicale, să vindecăm România de toate relele de care suferea.*
>
> Ion Vălimăreanu avea argumentele lui... dar substituirea era inoportună, *căci loveau în opera unui om,* reînviind vechile animozităţi când nu aveam nevoe de ele.»

In ceace priveşte chestia «cooperativelor personale» pe care le-a scornit cu dialectica relei credinţe cu care răstălmăceşte spusele oricui, după cum convine atitudinilor lui negative sau insidioase, iată ce aminteşte Pamfil Seicaru în volumul II al lucrării lui: Istoria Partidelor, Naţional, Tărănist şi Naţional Tărănist, págs. 19/22, Capit. Un învins. «Ion Mihalache.

> «Ion Mihalache a terminat şcoala normală dela Câmpulung în 1905, deci a intrat în învătământ în plină efervescenţă a haretismului. *Numit învăţător în satul lui natal Topoloveni, prima grijă a lui Ion Mihalache a fost să întemeeze o cooperativă.*
>
> Ambiţia lui era să înzestreze cooperativa cu un local vast, care să servească şi necesităţile economice ale regiunii şi necesităţile culturale. Putem să ne imaginăm ce energie tăcută, tenace, a pus tânărul învăţător în realizarea acestei idei. In 1910, prima cărămidă era pusă la temelia casei coperativei şi în 1913 putea să privească cu îndreptăţită mândrie clădirea solid construită, ocupând mai mult de o mie de metrii pătraţi. *Peste ani, când modestul învăţător dela Topoloveni fusese de mai multe ori ministru, revendica —emoţionant orgoliu—, clădirea cooperativei Topoloveni, ca cea mai meritoasă realizare a vieţii lui*
>
> De câteva ori, trecând cu Ion Mihalache pe lângă cooperativa Topoloveni, l'am văzut privind-o cu bucuria unei dragi regăsiri.
>
> *Odată mi-a mărturisit «în zidurile acestei construcţii am investit idealismul haretist al tinereţii mele. Nu este cărămidă în zidurile clădirii, care să nu reprezinte o bătaie a inimii mele de învăţător. Cât am avut de luptat cu neîncrederea, cu indiferenţa cu mărunţele intrigi. Dar când pui o voinţa nechintită în serviciul unei credinţi curate, nu se poate să nu învingi».*

Deci cine rămâne calomniator? Amicul» Vălimăreanu, şi încă de profesie aş adăuga eu. A vroit dovezi. Acum le are. Mărturiile scrise de doi români proeminenţi în Ţara de eri şi în exil, lămuresc pe cititori ca n'am calomniat pe nimeni. In viaţa mea, m'am apărat cu dârzenie când am fost atacat pe nedrept. N'aş fi vrioit să fac uz de ele şi am pregetat şi acuma, dar perseverenţa fostului «camarad» în răutăcioase şi insidiose deformări ale adevărului m'a obligat s'o fac. Mă rog Căpitanului să-l ierte, căci nu ştie ce face.

Traian POPESCU

RONSARD EST-IL ROUMAN?

par Patrick ARGARAICOMENDIA

CELUI qui, à notre humble avis, est le plus grand poète français, Pierre Ronsard, serait-il d'origine roumaine? Cela peut surprendre, mais à en croire Ronsard lui-même, le berceau familial serait situé dans un pays danubien. Souvenons-nous de l'Elégie XXIX dédiée à Rémy Belleau:

«Or, quant à mon ancêtre, il a tiré sa race
D'où le glacé Danube est voisin de la Thrace:
Plus bas que la Hongrie, en une froide part,
Est un Seigneur nommé le marquis de Ronsart,
Riche en villes et gens, riche d'or et de terre.
Un de ses fils puisnés ardant de voir la guerre,
Un camp d'autres puisnés assembla hasardeux,
Et quittant son pais, fait Capitaine d'eus,
Traversa la Hongrie et la basse Allemaigne,
Traversa la Bourgongne et toute la Champaigne,
Et soudart vint servir Philippe de Valois,
Qui pour lors avoit guerre encontre les Anglois.
Il s'employs si bien au service de France,
Que le Roy luy donna des biens à suffisance
Situés près du Loir: puis du tout oubliant
Frere, pere et pais, François, se mariant
Engendra les aieux dont est sorty le pere
Par qui premier je vy ceste belle lumière».

(texte de 1554)

Ainsi un ancêtre de Ronsard aurait quitté un pays lointain, situé sur le Danube, plus bas que la Hongrie pour venir combattre les Anglais, peut-être à Crécy (1346), aux côtés du roi de France, Philippe VI de Valois (1328-1350) et se serait établi en France.

Faut-il croire avec Gustave Cohen que les «origines, telles que les voit l'imagination du poète, nous transportent, comme dans un conte, en plein mirage oriental» (1). Pourtant, ce Professeur à la Sorbonne, comme tant d'autres spécialistes de Ronsard (2) au début farouches partisans de l'origine purement française variera et, dans la célèbre édition de la Pléiade, reconnaitra être, «convaincu par Jean de Beer, moins sceptique sur les origines danubiennes de Ronsard» (3). Car en effet, il y a de fortes chances que le poète soit bien issu d'une famille danubienne, même si la tentation de récuser cette hypothèse est grande; remarquons que l'itinéraire indiqué par Ronsard correspond parfaitement à une route habituelle de l'Europe médiévale, Hongrie, Basse-Allemagne, Bourgogne et Champagne qu'au demeurant le roi de France Louis VII emprunta lors de la IIIè Croisade. Aussi n'est-il pas étonnant que divers pays — outre la Pologne, indiquée par erreur comme berceau de la famille par Louis de Ronsard, l'arrière petit-neveu du poète — la Moravie, la Hongrie, la Bulgarie et la Roumanie revendiquent cet honneur; sans oublier naturellement la France.

A la fin du XVIIè siècle, Louis de Ronsard, seigneur de La Linoterie, chef de la Maison de Ronsard, dont la noblesse avait été refusée par le généalogiste d'Hozier par jugement du 19 octobre 1667, fournit des précisions complémentaires quant aux preuves de noblesse et indique que c'est ce que «font voir les lettres qui luy en furent données à luy et à son filz» par Philippe de Valois «par lesquelles ce roy reconnoit que le pere et le filz sont venus à la tête de cent gentilhommes de Pologne, les commandant pour son service dans ladite guerre, et qu'ils sont filz et petit-filz du marquis de Ronsard, qui veut et entend qu'ils jouissent, eux et leur postérité, des privilèges de noblesse, tout ainsi que les autres gentilhommes du royaume» (4). Curieusement, Louis de Ronsard ajoute que «le nom de l'un ny de l'autre n'est point nommé» et se garde de montrer les lettres de naturalité qu'il est sensé posséder.

En réalité, rien ne peut faire croire à cette origine polonaise des Ronsard due sans doute à une lecture rapide de l'Oraison funèbre de Du Perron. Celui-ci assure que «quant au côté paternel, (Ronsard) avoit derivé son extraction de la Moravie, province située entre la Pologne et la Hongrie, d'une maison dont le chef s'appelle le marquis de Ronsard. De ceste famille il y a environ deux cens cinquante ans qu'un puisné courageux, voulant chercher son adventure par les armes, sortit du pays avec une troupe de jeunesse volontaire; et ne voyant point de plus belle occasion que la guerre, lors allumée entre les François et les Anglois, se vint rendre en France aupres de Philippes de Valois, lequel il servit si dignement en toutes les expéditions militaires, qu'il le prit en amitié, et desirant de l'obliger et retenir, luy donna de grands biens en ce royaume au moyen desquels il se maria, et s'habitua en Vendômois, où il planta comme une branche».

Guère plus sérieuse la thèse morave défendue donc en premier par Jean-Davy Du Perron en son «Oraison funebre sur la mort de Monsieur de Ronsard, prononcée en la chappelle de Boncourt, l'an 1586, le jour de la Feste Saint Matthias». D'aucuns, défenseurs de la thèse vendômoise, peuvent ironiser à propos du peu de connaissances géographiques de Ronsard, mais que dire du futur cardinal du Perron Un autre défenseur sera un publiciste français établi à Prague, Jules Pichon, qui dans la Gazette de Prague du 24 septembre 1924 rejette totalement l'Elégie XXIX et se réfère uniquement à l'Oraison funèbre de Du Perron. Jules Chopin, qui lui aussi se moque des connaissances géographiques de Ronsard, antienne habituelle, s'appuie sur l'allusion à Philippe de Valois; certes, le seul groupe étranger qui vint aider les Français à combattre les Anglais à Crécy fut le roi de Bohême Jean l'Aveugle de Luxembourg, et ses soldats tchèques, mais Jules Chopin n'apporte aucune preuve quant à la présence au sein de ce groupe d'un ancêtre de Ronsard; et son hypothèse fondés sur le patronyme «Rosshart», «absurdité linguistique» selon Alexandre Eckhardt, Professeur de langue et de littérature françaises à la Faculté de Lettres de l'Université de Budapest, que nous pouvons suivre en l'occurence, (5) elle ne prouve strictement rien si ce n'est l'imagination florissante et l'incompétence philologique de Jules Chopin. D'autant que Ronsard, qui n'a jamais sur ce point modifié l'Elégie XXIX dans les différentes éditions de ses oeuvres, a précisé que sa famille était originaire d'un pays «plus bas que la Hongrie».

Quittons la Moravie pour la Hongrie, qui aurait pourtant due être éliminée d'office; mais si les critiques hongrois n'ont pas revendiqué — à notre connaissance — cet honneur, s'attachant à essayer de «prouver» que Ronsard ne pouvait être Roumain, les Français n'ont pas hésité à fixer le berceau ronsardien en Hongrie. Ainsi en 1828, Sainte-Beuve publie les Oeuvres choisies de Ronsard où sans base aucune, le célèbre critique déclare que Ronsard est issu «d'une famille noble, originaire de Hongrie». Nombre de littérateurs, forts de cette autorité, reprendront cette affirmation gratuite, l'une des moins sérieuse à en croire les spécialistes hongrois eux-mêmes.

L'autre origine de la thèse magyare, encore moins crédible s'il en est, a pour base Claude Binet, qui pourtant dans sa «Vie de Ronsard» indiquait que la famille du poète avait «tiré son origine des confins de la Hongrie, et de la Bulgarie, où le Danube voisine de plus pres le pais de Thrace, qui devoit aussi bien qu'à la Grece donner à la France le surjon d'un second Orphée». A en croire le Professeur Eckhardt, (6), l'écrivain hongrois Jules Pekàr lut, lors de la séance du 9 décembre 1924 de la Société Littéraire Petöfi de Budapest, une communication de Jean de Bonnefon sur l'ouvrage du marquis de Rochambeau, «La famille de Ronsard, recherches généalogiques, historiques et littéraires sur Ronsard et sa famille», dans laquelle il est précisé que les armoiries familiales portent une tête de cheval avec pour devise puszta... En réalité, ces indications fantaisistes ne seraient le fait que de Jules Pekàr; Jean de Bonnefon tient toutefois pour l'hypothèse danubienne, mais «cet illustre écrivain français (...) montre, une fois de plus, comment une certaine imagination romantico-politique fait naître des légendes qui deviennent facilement des dogmes historiques en Roumanie. Une étymologie généalogique frabriquée par des historiens improvisés donne naissance à un poème romantique où l'ancêtre de Ronsard figure comme un Roumain francophile avant la lettre et à partir de là, tout le monde en Roumanie croit à l'origine roumaine de Ronsard» (7).

Mais comment tenir compte de cette thèse de Jean de Bonnefon reposant sur une note manuscrite trouvée à la Bibliothèque Nationale de Paris, sans date, sans origine, parlant d'un «Baudouin Ronsard, de Bulgarie (sic), capitaine de Hongrois (resic) qu'il amena en France au roy Philippe de Valoys contre les Angloys». Un Bulgare à la tête de Hongrois! Pourquoi pas. Mais si les Magyars en son réduits à de tels expédients, c'est qu'ils ont grand peur de l'hypothèse roumaine...

Restent par conséquent les deux pays situés «où le glacé Danube est voisin de la Thrace, plus bas que la Hongrie», c'est à dire la Bulgarie et la Roumanie.

En 1891, un linguiste magyar, I. Szamota publie un article dans un périodique hongrois. L'auteur, s'appuyant comme

tant d'autres, sur l'étymologie erronée ronce rucinem, estime que les Ronsard sont originaires d'un village bulgare du nom de Tirnovo qui signifie «lieu rempli de ronces». Pas d'autre preuve à l'appui de cette thèse, à moins de suivre le Professeur Eckhardt trouvant que «le voisinage de la Thrace semble parler en faveur de la Bulgarie et (qu')ainsi la conjecture de Szamota est un peu plus vraisemblable que celle des Roumains» (8).

Et pourtant si l'on retient l'hypothèse bas-danubienne, il faut reconnaître que la thèse roumaine est la plus plausible. Ronsard lui-même, son biographe Claude Binet, avaient donné suffisamment de renseignements ô combien précis: plus bas que la Hongrie; voisin de la Thrace, Mais il fallut attendre la XIXè siècle pour que la Roumanie soit défendue avec vigueur et enthoussiasme; parmi les premiers à affirmer cette origine roumaine de la famille de Ronsard figurent Vasile Alecsandri et A. Ubicini (9). Dans le recueil de Vasile Alecsandri paru à Paris en 1855, «Ballades et chants populaires de Roumanie», Ubicini affirme dans le préface que «l'aïeul de notre poète qui vint du Bas-Danube offrir ses services à Philippe de Valois, s'appelait Marucini comme son père, lequel joignait à son nom la qualité de *bano* (ban). Lorsqu'il se fut fixé en France, il traduisit littéralement le nom et le titre paternels, et changea bano en marquis, et Marucini (ronces ou roncière) en Ronsard».

Fort de ces précisions, Prosper Blanchemain dans l'édition des oeuvres complètes de Ronsard reprend cette thèse: «Le premier de sa race en France, un certain Baudouin de Ronsard, Rossart ou Roussard, cadet aventureux, avait quitté la Roumanie vers 1340, et était venu offrir ses services à Philippe de Valois, alors en guerre contre les Anglais. Le nom de Ronsard seramit la traduction du mot hongrois (sic) *marucini*, qui signifie *ronces*. (V. une note de l'élégie à Rémy Belleau). On le tire aussi de *ross*, qui signifie un cheval dans certaines langues du nord; et le nom de *rossaris* se donne à de fort bonnes ablettes qu'on pêche dans le Loir. C'est pourquoi l'écusson des Ronsard était d'azur à trois ablettes d'argent et portait pour cimier un cheval». Mais hélas, ce n'était qu'un poème d'Alecsandri lui-même (écrit à Paris à en croire l'écho paru dans Le Mercure de France du 1er janvier 1924), et non pas une vieille ballade roumaine. Le baron d'Avril dans son ouvrage «De Paris à l'île des Serpents» confirme ce fait et donne une traduction de ce poème. Toutefois cela n'empêche pas la thèse roumaine de survivre. Ainsi Nicolas Iorga dans la Muse Française de février 1924 soutient-il cette thèse comme vraisemblable, ainsi Georges Bengesco dans Le Temps, ainsi Léo Claretie dans un article intitulé «Ronsard était-il Roumain?» paru dans les Nouvelles Littéraires du 14 juin 1924 défend-il les origines danubiennes de Ronsard en plaçant le berceau familial en Olténie, là où est situé le château des Bassarab, Macechurite, dont le nom signifierait «ronce» en dialecte local (10). On peut toutefois remarquer que rien ne vient à l'appui de la thèse de Léo Claretie.

Pour résumé, nous sommes donc en possession des thèses:

1/ polonaise; elle ne repose que sur les souvenirs vagues et confus de Louis de Ronsard

2/ morave; pour: Jean de Luxembourg est bien venu en France combattre les Anglais à Crécy en 1346 accompagné de soldats de Moravie

contre: aucune preuve que certains de ces soldats se soient établis en France sous Philippe VI de Valois; aucune preuve de l'existence d'un Rosshart, patronyme au demeurant sans base linguistique

3/ hongroise; pour: RIEN, abosolument rien

contre: Sainte-Beuve, Paul Laumonier ont mal lu Ronsard, Jean de Bonnefon fabule; Ronsard a pourtant écrit «plus bas que la Hongrie», mais si cette expression signifie «Hongrie», alors les mots n'ayant plus de sens tout est possible, Ronsard peut être Mongol, Hun, Turc ou Martien.

4/ bulgare; pour: la Bulgarie est proche de la Thrace, «Tirnovo» signifie «ronce»

contre: la Roumanie est également proche de la Thrace; «marucini» signifie «ronce»

5/ roumaine; voir 4/ mais en inversant!

Si l'on peut, à notre humble avis, éliminer les thèses polonaise, morave et hongroise, comment départager la Bulgarie de la Roumanie? On ne peut quand même pas comptabiliser le nombre de défenseurs de chaque camp et devenir démocrate, fût-ce pour défendre l'origine roumaine de Ronsard! Mais il convient desse souvenir que des Français se trouvaient dans les Balkans depuis le début du XIIIè siècle. Aussi une opinion moyenne tend-elle à se dégager: un Français s'est établi dans la péninsule, y a fait souche et l'un de ses descendant, Franc de Morée ou Franco-Roumain, est reparti en France combattre les Anglais.

Deux voies s'offrent aux recherches des historiens. D'une part, après la IVè Croisade et le malheureux sac de Constantinople par *une partie* des Croises, la Morée est devenue totalement française — notons au passage que les orthodoxes y étaient protégés — pendant plus d'un siècle, de 1204 à 1311. Les moeurs françaises furent maintenues dans ces feodalités latines d'Orient, en particulier en Morée, Etat cree par deux Français, Guillaume de Champlitte et Geoffroy de Villehardouin neveu du célèbre historien, principauté où, à en croire le chroniqueur catalan Ramón Muntaner, «on y parlait aussi bon français qu'à Paris» (11). D'autre part, des chevaliers de l'Ordre de Saint Jean de Jérusalem plus connus aujourd'hui, après une succession de défaites de l'Occident, sous le nom de chevaliers de Malte, ont pris part à la croisade du roi de Hongrie André II et aidèrent le roi Béla IV lors des invasions mongoles (1241-1242). Comme récompense, ils reçurent le banat de Szörény (Severin) et toute la Coumanie à l'est de la rivière Olt (12).

Curieusement, le Professeur Eckhardt qui en 1924 exposait les deux possibilités, ne retient plus en 1943 que la première, trouvant sans doute que la thèse franco-olténienne est trop favorable à la Roumanie. Il remarque que le nom de Ronsard peut signifier «roux, rouquin», ce qu'au demeurant nul ne conteste, car l'étymologie ronsard ronce rucine est incontestablement erronés d'où l'élimination des Tirnovo, Marucini et autre Macechurit. Et profitant de cet avantage, il note qu'un bailli envoyé par Charles d'Anjou en 1285 en Epire s'appelle Roux de Sully et que la preuve est faite que «des le XIIIè siècle, on rencontre dans le Péloponnèse des Français portant des noms analogues au sien» (13). Certes l'hypothèse d'un Français de Morée ancêtre de Ronsard n'est pas à rejeter; mais celle d'un Franco-Roumain d'Olténie, du banat de Szörény — seul existant en Valachie vers 1340 — encore moins; et elle correspond parfaitement aux précisions de Ronsard... Que les Magyars, toujours prompts à mépriser les recherches historiques roumaines, nous permettent deux remarques:

a/ pourquoi retenir l'hypothèse de la Morée et refuser, sans explication, celle d'Olténie?

b/ les Magyars insistent toujours sur le fait que Ronsard se compare à Alexandre, à Homère, qu'il aime faire descendre les rois de France de l'illustre Troie; alors pourquoi Ronsard n'a-t-il pas parlé de la Grèce et de la Morée? Quelle gloire avoir pour ancêtre un croisé établi en Grèce, dans la principauté de Morée ou dans le duché d'Athènes! Nul ne sait si Ronsard es un Français de France ou bien un Français de Roumanie, mais après tout, le grand poète était le mieux placé pour recueillir la tradition familiale. Quan à nous, la solution franco-olténienne nous sourit à bien des égards.

PATRICK ARGARAICOMENDIA

(1) Gustave Cohen, «Ronsard, sa vie et son oeuvre», Paris, 1956.

(2) Par exemple Paul Laumonier, dans son édition du «Discours de la Vie de Pierre de Ronsard» de Claude Binet: «Ce cadet de fortune qui émigra de Hongrie en France» (p. 53); «la question de ses origines hongroises» (p. 55); obnubilé par ses penchants magyars, Paul Laumonier a même réussi le chef d'oeuvre de faire dire à Ubicini que l'ancêtre de Ronsard était hongrois!: «cet ancêtre était un bano hongrois (sic) du nom de Marucini qui se fixat en France aurait traduit littéralement son titre et son nom de famille» (p. 54).

(3) Gustave Cohen «Oeuvres complètes de Ronsard», Paris, 1958, tome II, p. 1054.

(4) Cité par Henri Longnon, «Pierre de Ronsard», Paris, 1912, p. 7.

(5) Alexandre Eckhardt, «De Sicambria à Sans Souci. Histoires et légendes franco-hongroises», Budapest, 1943, p. 165.

(6) op. cit., p. 163.

(7) Alexandre Eckhard, «Ronsardiana», Revue des Etudes hongroises et finno-ougriennes, n.° 4 octobre-décembre 1924, Paris, p. 308.

(8) I. Szamota «Olàh, magyar vagy bolgàr eredetü volt-e Ronsard Peter?», Egyetemes Philológiai Közlöny, 1891, 177.

Alexandre Eckhardt, «Les origines danubiennes de Ronsard», Revue d'Etudes hongroises et finno-ougriennes, n.° 2/3 avril-septembre 1924, Paris, p. 188.

(9) L'hypothèse aurait déjà été formulée par J. A. Vaillant, «La Romanie, ou histoire, langue, littérature, orographie, statistiques des peuples de la langue d'or, Ardéaliens, Valaques et Moldaves résumés sous le nom de Romans», Paris 1844, tome I, pp. 151 et 393. Nous n'avons pu nous procurer cet ouvrage.

(Sigue pág. 24)

ANTISEMIT? NU. ROMAN!

de Ionel NITESCU

CAND acum câtva timp un român cu veleităţi naţionaliste care de curând aderase la «principiile democraţiilor occidentale», exilat la Paris de 40 ani, îşi exprima punctul de vedere asupra unor probleme de politică naţională şi internaţională, am considerat că e vorba de un caz izolat. Dar de atunci şi până astăzi, aceleaşi şi mereu aceleaşi probleme sunt difuzate cu asiduitate de diverse presoane, ceace denotă că este vorba despre o veritabilă campanie dirijată. Dar despre ce este vorba?

«Gânditorii politici» de mai sus emit şi difuzează următoarea teorie: Evreii din lumea întreagă au declarat război comunismului. Având în vedere puterea financiar-politică a acestora, victoria nu poate fi decât de partea lor. Concluzia-propunere este firească: ca să ne întoarcem într'o Românie liberă *TREBUIE* să ne unim cu evreii. Orice «om politic» *TREBUIE* să înţeleagă aceasta!

In faţa acestor două singure alternative — ori cu comuniştii ori cu evreii — sau mai precis cu evreii ca să-i învingem pe *ACTUALII* opresori ai Neamului Românesc, — m-am revoltat. Nu sunt decât un simplu român, însă ideia mi se părea alături complect de problema naţională românească. Exprimându-mi punctul de vedere am fost tratat imediat de antisemit. Nu am putut să-mi manifest imediat revolta faţă de propunerea pe care mi-o făcea un compatriot ce se considera «naţionalist». Plecând însă spre casă m-am gândit: Sunt sau nu antisemit? Uşor au început să defileze prin faţa ochilor o serie de întâmplaări pe care le-am trăit şi mi-au rămas întipărite în memorie.

* * *

... Imediat după război am fost obligaţi în toată ţara să ne continuăm studiile în şcolile de cartier recent înfiinţate, fără identitate, dar numerotate pentru a ştii la ce scoală eşti dacă erai întrebat.

Eram în clasa patra primară şi am părăsit cu mare tristeţe în suflet prima mea scoală: Sfântul Anton. Nu am uitat niciodată atmosfera din această şcoală, dragostea cu care eram înconjuraţi; niciodată n-am mai întâlnit în viaţa mea şcolară ceva asemănător.

La noua scoală, noii mei colegi m-au primit rău. Erau în acea clasă vreo 5-6 elevi evrei, murdari, netunşi, cu hainele în desordine, cu unghiile la mâini negre, care, la fiecare ocazie îmi strigau: burghezule, explotatorule, fiu de criminal, etc. In timp ce o profesoră evreică venită în 1944 din Rusia ne cânta acompanindu-se de o viora «La Vapniarca» (*) într' un sat. «Colegii mei» îmi aruncau invectivele de mai sus cu o răutate de necrezut pentru nişte copii de 10-11 ani. Aveam toate «condiţiile» pentru a învăţa, dar situaţia s-a rezolvat prin plecarea acestora după câteva săptămâni, la «şcoala lor».

... După mai mulţi ani eram elev la Liceul de Băeţi N.° 13-(Mihai Viteazul) si aveam un coleg care se numea Rosensweig. La matematică aveam un profesor, o jalnică caricatură, care când se enerva înjura în ruseşte, şi care discuta cu colegii de origină evreiască în limba lor maternă (ne sfidau: cunoşteau o limbă în plus!).

La tezele de matematică, Rosensweig se aşeza undeva pe lângă mine ca să poată copia. Oricat de bine intenţionat aş fi fost, ei nu putea copia în întregime tot ce scriam eu. Rezultatul era însă surprinzător: eu luam nota patru, ei nota cinci (notele erau dela unu la cinci după «modelul sovietic») pentru lucrări în care a mea era normal superioară. Primeam primele lecţii de civism, de corectitudine socială, de «combine şi aranjamente!

... Pe frontispiciul celebrei Gări de Est din Bucureşti, Partidul Comunist Roman exhiba pe «iluştrii» săi conducători din Comitetul Central. Cine ne conducea? Primul era Gh. Gheorghiu-Dej, urmat de Ana Pauker, Iosif Kişinevski, Teohari (Hary) Georgescu, Vasile Luca, Liuba Kişinevski. De ultimul nu-mi mai amintesc, probabil era român, deci neinsemant. In această perioadă de sălbatice represiuni, cei cinci «români neaoşi» pomeniţi mai sus au fost principalii iniţiatori şi conducători direcţi ai crimelor făptuite contra Neamului Românesc în acea perioadă. Ei au fost sculele importante în mâinile ocupantului rus. E uşor imaginabil cine deţineau posturile imediat inferioare din instituţiile pe care aceştia le conduceau (interne-securitate, miliţie, etc.) Când toţi cei care se mai puteau opune sistemului comunist, adus şi imprimat de evrei, au murit, abia atunci «iluştrii» noştri conducători au considerat ca şi-au făcut datoria.

... Din anii petrecuţi la şcolile din România mi-au rămas sechele îngrozitoare. Căzând în perioda când se învăţa a se scrie Român cu î din i, sunt un «amputat» al Limbi Române (trebuie să mă concentrez când utilizez â din a si când î din i). Aceasta pentrucă evreii Graur, Roller, etc., vroiau să ne lipsească de limba noastră strămoşească, să o golească de conţinutul ei, latin.

Tot ei făceau ca programul şcolar să cuprindă două ore de Limba Română şi patru ore de Limba Rusă pe săptămână. S-a ajuns chiar ca în 1956 la Politehnica din Timişoara să se dea examen de admitere la Matematică, Fizică şi la ... Limba Rusă (scris şi oral). Precisez încăodată la Politehnică...

... Intr'o curte de aer dintr'o închisoare din România comunistă vreo 30 de deţinuţi care deaba stăteau în picioare de slabi şi de bolnavi, aşteptau sub ploaia rece să vină doctorul pe care-l reclamau de luni de zile. După aproape două ore pe poarta de acces apare o umbrelă ţinută de un felcer-deţinut la adăpostul căreia un tânar de vreo 25 ani îşi ocrotea un costum alb. Era gras, galben verde la faţă şi avea un păr foarte roşu.

Felcerul-deţinut comandă: Drepţi! Domnul Doc- In ţara în care m-am născut să fiu ameninţat ca sa putea să ai probleme!» Nemaipomenită obrăznicie. tor Filderman vă va consulta! Doctorul spre primul bolnav: Bă! Spune repede ce ai! Bolnavul răspunde: Sunt grav bolnav de inimă! Privirea doctorului trece imediat la al doilea deţinut care cu mâinile pe stomac spune: De trei luni îes afară numai sânge! Şi aşa mai departe cu ceilalţi deţinuţi fiecare spunând urgent de ce suferă. «Consultaţia doctorului» pentru 30 persoane a durat vreo cinci minute. După ultimul «consultat» pe chipul «doctorului» a apărut un zâmbet diabolic pe care nici astăzi nu l-am unitat. Rânjind se îndreaptă spre felcer şi cu un aer superior dă «tratamentul»: «*Bă! Dă-le la toţi*

câte o sare amară!» Apoi grăbit s-a întors şi dus a fost.

... Prin 1970 lucram pe un şantier din Botoşani. După câtva timp ni s-a adus un secretar de partid, un croitor dela o fabrică de confecţii, ce se numea Cosma S. «Secretarul nostru» căuta să se impună şi cum nu cunoştea construcţii, nu a început să atace lucrări, ci îşi justifica activitatea spionând şi bănuind pe toată lumea. Mie îmi reproşa apoliticismul meu total şi faptul că angajasen nişte foşti deţinuţi care se eliberaseră. Aceştia lucraseră ca deţinuţi pe şantierele noastre şi când s-au eliberat au venit să se angajeze ca orice alt muncitor. «Secretarul» mă cheamă într'o zi în biroul său şi în prezenţa a trei, patru persoane îmi declară: «Fii cuminte pentrucă ai un nume care se termină cu «escu» şi s-ar putea să ai probleme!» Nemaipomenită obrăznicie. In ţara în care m-am născut să fiu ameninţat ca sa fiu cuminte pentrucă am un nume cu terminaţie românească, ca milioane de alţi români. Nu m'am putut calma şi l-am luat de reverele hainei. S-a dus şi s-a plâns pe la toţi mai-mari săi pe linie politică că l-am «pus la punct». Dar între timp am aflat că «tovarăşul» Cosma S. se numea Cosma Ştrul. Revolta mea a fost înzecită când am fost sigur că este evreu. Deoarece nimeni nu câştiga o dispută cu un secretar de partid mă aşteptam să fiu destituit sau mutat pe alt şantier. Dar lovitură de teatru: «tovarăşul Cosma Strul» făcuse cerere să plece în Israel şi până la plecarea din ţară a fost retrimis ca muncitor la Fabrica de Confecţii.

De multe ori m-am întrebat: ce politică o face acum «tov. Cosma Strul» în Israel? Cum s-o numii în prezent? Poate că şi-a luat un nume cu «escu» la sfârşit!

... La «Aliance Française «din Paris unde am început să învaţ limba franceză la 40 ani (în ţară când trebuia, am învaţat limba rusă cu profesori evrei) după prima oră de curs se apropie de mine o colegă care într'o perfectă limbă română, îmi explica că este evreică născută la Bucureşti şi că după ce a plecat în Israel, a reuşit să ajungă la Paris. După vreo 10 zile am înţeles toată situaţia: era ingineră electrotehniciană şi după un sejour de l an în Israel, organizaţiile lor au găsit pe cineva la Paris cu care fata s-a căsătorit. «Mariage blanc» bineînţeles pentru a putea pătrunde în Franţa. Locuia într'un apartament decomandat, comun cu «sotul» ei nu avea decât uşa şi holul de intrare. S-a angajat cum era prevăzut la I.B.M. ca inginer, în condiţii excepţionale. Tot cum era prevăzut după l an a plecat în U.S.A. la specializare la o firmă americană şi cum scopul final era «atins», nu s-a mai întors în Franţa.

Am primit o scrisoare în care îmi comunica că a divorţat de «Francez» şi că acum se cheama «- - - - berg». Curios destin au cei care au nume ce se fârşeşte în «berg», comparativ cu cei cu numele terminat în «escu».

... In faţa aparatului de televiziune, m-am distrat teribil când un Subsecretar de stat francez pentru muncitorii imigrati, căuta să convingă pe ascultători că Franţa oferă, la toţi cetăţenii francezi sau străini, toate posibilităţile pentru a atinge posturile cele mai înalte pe scara socială. Ca să convingă Dl. Ministru subsecretar de stat spunea: Eu sunt născut la Bucureşti, am venit în Franţa unde am găsit toate posibilităţile să mă afirm, si iată-mă am ajuns ministru. Deci se poate! Dl. Ministru «uita» însă să spună esenţialul: El a reuşit nu pentrucă s-a născut la Bucureşti ci pentrucă avea o altă «calitate».

* * *

După ce mi-am reamintit toate acestea, întrebarea iniţială revenea: sunt sau nu antisemit? *Nimeni în lumea acesta nu s-a născut antisemit.* Lovindu-se de viaţă unii devin, alţii pleacă capul. Oare cine ne-a învăţat poporul: «capul plecat sabia nu-l taie»? Sunt sigur că nu Decebal, Stefan cel Mare sau Mircea cel Bătrân.

Eu ca toţi naţionaliştii români am uitat toate provocările evreşti care mi-au creat răni sufleteşti personale. Aşa a fost românul nostru din totdeauna a iertat mereu.

Dar provocările evreşti care au umilit şi lovit Neamul Românesc în trecut, în prezent sau care vor veni în viitor, nu le pot trece cu vederea şi nici un Român adevărat nu o poate face.

Cum se pot numii Români cei care vorbesc ca un «ministeriabil» din New - York? El spunea: «Lupta noastră ca Români n-are nici un fel de valoare, dacă eforturile noastre nu le alăturăm activitaţii evreeşti. Ei sunt prea puternici pentru a pune problema unei eliberări a României fără ei. Poporul Român este un popor fără viitor dacă nu acceptăm ceeace acceptă celelalte popoare». Pentru a ne spune aceste cuvinte defetiste, neromâneşti, insultătoare pentru Neam, se desplasează «personalitatea» de la New-York la Paris? Mai bine rămânea acolo!

Cei care gândesc astfel au încetat să mai fie Români. Şi-au vândut această nobilă calitate pe tarabă, pentru avantaje materiale, pentru situaţii mai bune, pentru a se face cunoscuţi în lume, etc; etc.

Aceste persoane au *calculat*, rece şi fără nici un sentiment naţional, de partea cui va fi victoria şi sunt siguri că vor fi alături de cei ce vor câstiga. Numai pentru a cădea mereu în piciore. Dar s-ar putea ca, aşa cum s-a întâmplat de nenumarate ori în istorie, «gânditorii noştrii politici» să fie eliminaţi după victorie. Evreii s-au debarasat chiar de ai lor când au considerat necesar.

Ce se va întâmpla cu România dacă va fi «eliberată» aşa cum doriţi Dvs.? Va fi liberă.? Mă îndoiesc!

Românie eliberată pentru mine înseamnă o Românie în care Românul să fie stăpân la el acasă. O ţară în care uneltele altor interese — comuniste, etc. — să nu mai aibă loc. Prea mulţi au murit pentru aceasta, prea mulţi din acest exil aşteaptă clipele acestea.

Sunt eu oare antisemit? Curios este că de antisemit mă tratează compatrioţii mei, nu evreii. Nu eşti de acord; gata eşti antisemit.

Pe toti Românii care au ocazia să citească aceste rânduri şi care au reticenţe în alegerea drumului de urmat îi rog să se gândească la următoarele:

Evreii în ţara lor Israel sunt naţionalisti, ultra naţionalisti, iar în tările în care locuesc — aproape în toate ţările lumii — impun şi sunt adepţii fervenţi ai democraţiei şi liberalismului.

DECE?

Cine găseşte răspunsul la această întrebare, cine se gândeşte mereu la această stare de lucruri, va înţelege tot ce se întâmplă în această lume.

In ceeace ne priveşte pe noi Românii, noi în decursul istoriei am fost pro-turci, pro-francezi, pro-englezi, pro-greci, pro-germani, pro-ruşi, pro-evrei, cred ca a venit timpul să fim PRO - ROMANI.

IONEL NITESCU

(*) Vapniarca este o localitate unde se zice ca ar fi murit în timpul razboiului evrei presecutaţi de nemţi.

MORMINTE FARA CRUCE

de Filon VERCA

AM citit cartea *"Morminte fără cruce"*, titlu foarte sugestiv, aşa cum am citit atâtea mărturisiri ale celor ce au îndurat chinuri inumane, de exterminare, în ţările dezlănţuirilor nebune...

Am simţit aceleaşi emoţii parcurgând paginile dlui Ioniţoiu, dar am încercat şi o tristeţe profundă, constatând o tendinţă de a minimiza, de a elimina chiar din istoria acestei epoci, o parte a rezistenţei româneşti şi cea mai autentică: Mişcarea Legionară.

In decursul transferărilor din închisoare în închisoare, soarta a voit ca dl Ioniţoiu să întâlnească legionari acolo unde suferinţa îi înfrăţea pe toţi. Dar în povestirea sa, aceşti legionari poartă doar numele lor, fără a fi identificaţi ca legionari pentru cititori. Să nu-i fi cunoscut ca atare cu toate că erau bine cunoscuţi de toţi cei care au trecut pe acolo? Probabil, calificativul de *"legionar"* dat atâtora l-ar fi jenat. Si-atunci, a simplificat-o, eliminându-l pur şi simplu. Nu uită însă să păstreze un calificativ tuturor acelora care făceau parte din propriul partid Naţional-ţărănist, dela simplul membru şi până în vârful piramidei.

Cu durere revăd imaginea lui Ionel Cristea de pe Târnave. Era în vremea când *"partidele istorice"* sărbătoreau *"eliberarea"* ţării de către trupele bolşevice - la care *"eliberare"* au contribuit şi ele cu multă precădere. La Viena, se constituise un guvern naţional, sprijinit de câteva zeci de mii de români care n'au voit să capituleze în faţa puhoiului din Răsărit.

Din rândurile lor au pornit câţiva spre ţara supusă să îndemne poporul trădat să nu dispereze, să organizeze rezistenţă acolo unde era posibil. Aceşti soldaţi ai imposibilului mergeau să-şi unească destinul cu cei de-acasă. Printre ei se afla şi inginerul Ionel Cristea. Ajuns cu nume de împrumut, urmărit de noua coaliţie remo-comunistă, a căzut în plină iarnă. Pe crucea lui din cimitirul oraşului Mediaş, un nume oarecare. Nici părinţii nu ştiau că feciorul îşi doarme somnul de veci atât de aproape. Il credeau încă departe de casă, în luptă cu duşmanul. Ionel Cristea era legionar, căzut ca luptător împotriva comunismului. Iar soarta decisese ca nici în groapă să nu-şi poarte numele.

O asemănare cu procedeul dlui Ioniţoiu de a vorbi de oameni fără identitate. Un nume oarecare, pierdut în masa eroilor necunoscuti... Pentru cei ce nu mai pot vorbi, îmi îngădui să redau identitatea acelora pe care i-am cunoscut, cu care am împartăşit zile grele, chinuri, închiziţia ocupantului... Pe toţi aceia pe care dl C. Ioniţoiu i-a cunoscut, dar cărora —voit sau nevoit— le-a spulberat orice apartenenţă politică orice merit.

Printre atâţia care au umplut închisorile, o parte nebănuit de mare erau legionari. Dl Ioniţoiu ar vrea poate să-i scoată din istorie şi să-i înlocuiscă cu «naţional-ţărănişti», ale căror nume abundă în paginile cărţii. Lipsă de modestie când se ştie că trezirea acestora n'a avut loc decât prin 1946, odată cu campania electorală pentru alegerile din 19 Noembrie.

Cu mândrie revendică asentimentul a 81 % din electori faţă de partidul N. Tărănist. Simplă necesitate de a se vota util. Intre două rele, românul în genere şi legionarul în particular, era nevoit să aleagă pe cel mai puţin nociv.

Iată acum lista câtorva dintre cei citaţi în cartea dlui Cicerone Ioniţou, dar fără precizarea grupării din care făceau parte, lăsând chiar uneori să se înţeleagă că erau toţi ţărănişti:

«Inchin această cronică Colonelului Uţă, Comandorului Domăşneanu...» - începe lucrarea.

Dece a despărţit însă pe Spiru Blănaru de comandorul Domăşneau? Nu oare pentrucă Spiru Blănaru era legionar? Or, aici s'a înşelat puţin, pentrucă şi comandorul Domăşneau era tot legionar. Acest subiect fusese discutat între mine şi dl Ioniţoiu, în casa mea, dar a preferat să nu ţină seama de ceeace recunoscuse între patru ochi. Muriseră împreună. Dece i-a despărţit după moarte?

Să precizez. Atunci când am fost paraşutat în ţară, la 9 Decembrie 1944, în casa comandorului de pe dealul ce domină gara Băilor Herculane, am găsit adăpost. Apoi, împreună cu el cu Gogu Cristescu şi Spiru Blănaru am organizat rezistenţa împotriva *«blocului democratic»*, dominat de comunişti, în regiunea cuprinsă între Semenic, Muntele Mic, Tarcu şi munţii Cernei, până la malul Dunării, pentrucă toţi aveam ceva comum.

La pagina 12 vorbeşte de *«Mircea Vulcănescu, filozof, conferenţiar la catedra de estetică şi economist de renume internaţional...»*. Oare dacă ar fi ştiut că-i legionar, imaginea plină de laude ar mai fi apărut pe foaia cronicei!

La pagina 87 aminteşte de Lizeta Gheorghiu, avocata care a apărat pe Corneliu Codreanu în multe procese, fără a face remarca cuvenită asupra apartenenţei ei Mişcării Legionare.

Acelaş lucru la pag. 88, vorbind de C. Gane, scriitor şi P. P. Panaitescu, prof. universitar, legionari cunoscuţi pentru activitatea lor ca atare.

La pág. 170, aminteşte de inginerul Gavrilă, şeful ultimei rezistenţe armate până în 1954, dar nu aminteşte că era legionar, absolvent al Frăţiilor de Cruce.

Pagina 208: «Preotul Ilie Imbrescu dela Biserica Albă din Capitală» dar nicio vorbă că era legionar.

Pagina 215: «Sadovan, un tânăar de vreo 25 de ani, de un mare caracter, originar din Banat, era unul dintre cei care întreţineau moralul noilor arestaţi...» Completez eu: legionar, fost absolvent al Frăţiilor de Cruce, originar din Domaşnea-Cornea. Am stat în aceeaşi celulă cu el şi Nicu Bălănescu, fratele lui Gabriel Bălănescu, la Siguranţa din Timişoara, în toamna anului 1947, unde am fost schingiuiţi împreună sub acuzare de activitate legionară.

Deasemenea la pgina 262 vorbeşte de Nistor Chioreanu. L-am cunoscut la Buchenwald în rândurile legionare, de unde s'a întors în ţară să lupte împotriva comuniştilor. Face apoi elogiul următor:

«Gh. Manu, profesor universitar, de o cultură vastă, nu poate spune o enciclopedie, dar şi de o rigoare rar întâlnită, tipul luptătorului neînfricat, atât afară cât şi în puşcărie. Român get, în Anul, a refuzat să cearâ îndurare...»

Nu ştia care din Ionişoni că Gh. Manu era legionar de front? Şi că «întemniţarea» condiţie pusă de autorităţi pentru a fi salvat nu era «să cearâ îndurare» cum pretindea din Ionişoni şi alţi atâţ[ea] confraţi legionari. O spun martorii ultimelor zile clipe de viaţă. A preferat moartea.

Pag. 267. E deun faptul că «Ioanţ Stoica, şeful organizaţiei legionare dela Putineiu» a găsit grajie în cuprinsul comunei, în adevărata lui personalitate.

Pag. 270. Este la fel adevărat că, după bătălia dela Piscul Alb, avocatul Ionescu, şeful organizaţiei naţional-ţărăniste, a luat conducerea rezistenţei, lucrând din toate puterile politice, deci şi legionari. Acolo s'au luptăţ cu toţii în noapte.

Pag. 296. Autorul notează de «Puiu Florescu, Spiru Olteţu, Secu Serbănescu, condamnaţi la moarte şi executaţi...», dar nu precizează că toţi erau legionari. Cu Puiu Florescu şi Secu Serbănescu (Dumnezeu, cum îi numeam toţi) am fost la Bucureştenii. Secu, când a văzut dispoziţia de ingrijire «a intimaţilor», spunându-mi: «Tată, pe cruce mea vei putea scrie acum ingener, în loc de ucenăriţă». Tatăl lui terminase să-şi termine studiile inainte de a intra în Legiune. Deci implicat pe amândouă, scos la numai un an dela obţinerea diplomei.

Toţi legionarii asociaţi de cei cu care naţional-ţărăniştii făcuseră acord şi coaliţie... Am ţinut să completez personalitatea câtorva camarazi cu care am împărtăţit momente de mare tensiune, a unora cu care drumurile nu s'au încrucişat sau a altora a căror activitate am urmărit-o în depărtare, fiind cu toţii în serviciul acelaşi ideal.

S'a întâmplat că la evenimentele la care a participat dl Ionişoiu am fost martor şi eu. Deaceea simt azi nevoia să mărturisesc.

In August 1940, dl Ionişoiu întâlneşte la un stâlp din apropiere de Corneşeva, pe fostul prefect al judeţului Severin, colonelul Ţiţă, care căuta —zice autorul— să ajungă la o înţelegere şi colaborare cu organizaţia din munţi...

La sfârşitul lui August evadează pentru a doua oară dela Siguranţa din Timişoara. La începutul lui Septembrie 1940, la o şedinţă cu responsabilii principali pe regiune, Spiru Blănaru îmi comunică dorinţa col. Ţiţă de a întâlni pe şeful grupării legionare, pentru a discuta eventuale acţiuni comune.

Răspunsul pe care l-am trimis col. Ţiţă a fost de-a dreptul negativ. Şi iată cum am justificat eu cauzelor mele acest răspuns: Colonelul Ţiţă nu-mi inspira încredere pentru o eventuală apropiere. In Septembrie 1939, când a fost pedepsit Armand Călinescu, col. Ţiţă, ca prefect al judeţului, a ordonat scoaterea a trei legionari pe care i-a expus la marginea oraşului, pe grămezile de gunoaie publice, cu table la cleştele «Aceasta va fi de acum înainte soarta tuturor asasinilor, trădătorilor de ţară». A impus apoi poliţiei să aducă elevii să defileze în faţa corpurilor pline de sânge. Eu nu aveam dreptul să dau ordin călăului care a executat cu atâta cruzime trei tineri curăţi, camarazi legionari, ca dumnezeii şi neamului.

A doua problemă pe care dl Ionişoiu o trateazâ cu prea puţină seriozitate. Verzichescu pe care îl numeşte «legionar în conflict cu Legiunea şi eroul» nu era niciodată un legionar în conflict, ci pur şi simplu era un «trădător». Verzichescu şi-a trădat camarazii adunaţi să ia o gravă hotărâre. Iată ce spunea atunci Ionel Moţa (Octombrie 1923) despre trădare: «Trădarea nu răscumpără puterile neamului. Noi, Românii, nu ne-am ajutat niciodată cu arma în mână în faţa ei, deaceea a prins rădăcini, deaceea trădătorii s'au înmulţit pe toate cărările, deaceea viaţa noastră de stat nu e decât o trădare permanentă de neam.»

In primăvara col. Ţiţă, toţi au fost de acord că nu putem avea încredere în el. Cei mai legionari voiau din ordinul lui, nu ar fi fost de prisos în începerea întregului neam cu înverşicările comuniste.

Eu am părăsit ţara pentru a doua oară în Octombrie 1940. In primăvara anului viitor, împrejurările m'au aruncat pe toţi într'o singură ideie de afirmare naţională, în luptele dela Piscul Alb din codrii Semenicului, în lotarele comunei Teregova. Fiecare şi-a împlinit tocmai, înfrângă în moarte, pentrucă neamul întreg să renăscâscă.

Astfel am discutat cu dl Ionişoiu evenimentele, înainte de a fi dat manuscrisul la tipar. Participarea Mişcării Legionare în luptele de rezistenţă aţâţa într'o altă lumină. Surpriza mea a fost amară după citirea lucrării. Credeam că luptele de armă nu se uitâţesc, chiar atunci când raţiuni de... partid o cer.

Din toată povestirea dlui Ionişoiu se desprinde acest resentiment faţă de Legiune, mergând până la falsificarea evenimentelor, pentru a păstra la verticală doar columna partidului Naţional-Ţărănist, ca singurul şi cel mai puternic curent de rezistenţă naţională. Gravă eroare politică şi tristă mentalitate personală.

Aceeaşi atitudine subiectivă şi în interpretarea evenimentelor dela Jilava: «La 30 Noembrie 1940, în fortul Jilava, au fost împuşcaţi 65 de persoane nejudecate, unele victime nefiind rejinute nici cu mandat de arestare».

O astfel de exprimare lasă în umbră împrejurările în care s'au petrecut aceste evenimente. Ii voi întregi eu memoria dlui Ionişoiu, pentrucă are nevoie, atunci când face operă de istoriograf. Cei 65 de «victimaţi» fără mandate de arestare, erau marii vinovaţi şi bucatomibei legionare, marii ucigaşi ai sutelor de legionari nu arestaţi fără mandate, dar uciş fără judecată şi fără somaţie. Oare dl Ciorone Ionişoiu nu cunoaşte aceste «date» noţiune pentru o democraţie ce se pretinde apărătoare a drepturilor omului?

Or, în acea noapte, legionarii săpau în curtea fortului să dezhumeze pe Corneliu Codreanu, Căpitanul lor, şi pe cei 13 legionari strangulaţi în pădurea Tâncăbeşti, din ordinul naţional-ţărăniştilor Armand Călinescu. Se împliniseu în acea noapte 2 ani zi de zi dela cumplita tragedie care nu l-a prea afectat pe tânărul Ciorone Ionişoiu din acea vreme...

In momentul când a apărut trupul Căpitanului, revolta şi durerea n'au mai putut fi stăvilite. Asasinii se gândeau la numai câţiva zeci de morţi. Ei astfel s'a consumat ispăşirea. Peste câteva zile, aceşti asasini ai tinereţului românesc, trebuiau să fie eliberaţi, graţie complotului perpetuat de către democraţii domnului Ionişoiu grupaţi în jurul lui Roosevelt.

Pag. 90. Autorul susţine că «Spre Partidul naţional-ţărănist afluenţa era mare. Oamenii îşi dădeau seama că trebuiau să se grupeze în jurul partidului ce prezenta cea mai sigură dovadă de luptă pentru salvarea neamului românesc. Persoana lui Maniu întrunea toate condiţiile şi garanţiile».

Spre înţelegere, revin la pag. 58, «La 20 Iunie se constituie Blocul Naţional-Democrat: PNŢ, PNL, PSD şi PCR». Iată garanţiile semnate de partidul Naţional-ţărănist alături de Partidul Comunist Român... Oricine se poate întreba cu ce drept vine azi dl Ionişoiu să facă pe anti-comunistul?

La pag. 59 citim «Nimeni nu ştia la acea dată (adică la 23 August, orele 16) că soarta lumii fusese hotărâtă de Roosevelt, Churchill şi Stalin...». E posibil pentru muritorii de rând, dar nu un om de stat, înainte de a aventură un popor întreg în aventură teribilă şi ştie acest lucru capital. Mai ales că presa din străinătate făcuse cunoscute deciziile, iar dl Ratiu, ţărănist notoriu, se găsea la B.B.C.-Londra, de unde informa guvernul englez de ştie ce se petrecea în ţară. Ar fi putut, în sens invers, să informeze pe şefii lui de partid de ceeace se pregătea pentru neamul nostru.

La pagina 60, citim sub portretul mareşalului Antonescu «Sfânt martir al neamului românesc. Te plâng fraţii robiţi, te plânge Basarabia şi Bucovina de Nord». Or la 20-23 August, ordin pentru partide coalizate (deci atât PNŢ cât şi PCR) împreună cu regele fixează data «ieşirii din război» pentru 26 August.

Pe contra paginii cu portretul mareşalului găsim conversaţia avută de către Iuliu Maniu şi Grigore Niculescu-Buzeşti la Palat cu generalul Sănătescu, noul Prim Ministru, a doua zi după arestarea mareşalului:

—Unde este mareşalul?

—A fost arestat.

—Şi unde se găseşte?

După o pauză generalul, cu voce joasă.

—A fost predat comuniştilor.

—Cu ştirea regelui? a întrebat din nou, Maniu.

După o altă pauză, jenat, generalul Sănătescu a răspuns.

—Da! Cu încuviinţarea Majestăţii Sale.

La care Niculescu-Buzeşti a protestat, atrăgând atenţia că nu aveau dreptul să-l predea comuniştilor. Protest element deosebit de important era acordul intervenit între partide şi rege pentru ieşirea din război şi eliminarea mareşalului pe data de 26 August. La 23 August, orele 16, regele le-a luat-o numai înainte, ceeace nu scuză întru nimic acceptarea partidului Naţional-ţărănist de a lua parte la complot.

Dar dl Ciorone Ionişoiu descoperă pe «sfântul martir»! In naivitatea sa, neanalizând în de-aproape evenimentele, se pune în contradicţie cu Maniu, care totuşi «dăruieşte toate condiţiile şi garanţiile». E de admirat noua poziţie a autorului, dar atunci cum rămâne cu succesiunea în partid? Intr'un moment de slăbiciune, dl Ionişoiu plasează figura mareşalului drept victimă a complotului. Deci fidelitatea totală a dlui Ionişoiu a suferit un şoc psihologic. Poziţie ingrată pentru autor şi înjositoare pentru memoria lui Iuliu Maniu.

La pag. 90 precizează «Incă din 1942, legionarii rămaşi în ţară i-au dat mandat avocatului Horaţiu Comănici să discute cu Iuliu Maniu problema primirii acestora în partid».

In 1942, dl Ionişoiu avea numai 18 ani. Dar, deja politician precoce, discernea evenimentele ce se petreceau la un etaj superior şi care nu puteau fi aflăţi decât aşa cum le găsea dânsul. Ştiţi însă că la acea vreme legionarii cu răspundere se găseau toţi în închisori, şi nu puteau da un mandat de «reprezentare totală» unuia neangajat pe linia Mişcării. Atitudinea tuturora a fost de a răsbate legionari şi nicidecum să se supună —din oportunism politic— unui alt partid, oricât de patriotic ar fi fost el.

In continuare devine nimerisit: «După 23 August 1966 legionarii au avut posibilitatea să meargă în orice partid. Şi în naţional-ţărănişti au venit aceia ce credeau în lupta neamului a rămâne în mijlocul de viaţă al omului şi a demnităţii lui. La comunişti s'au dus cei ce voiau să profite de avantaje, dornici să parvină sau aceia ce se temeau de eventuale «represalii». (Nu cumva a venit să spună «consecinţe»?).

După ce asistăm la o expunere de program ca într'un manual de înţepere în ale democraţiei, alunecăm lucrul spre acţiuni de masaci populari. Intâmplarea face că la începutul lui Decembrie mă găseam în ţară, evident ilegal, şi fără nicio greutate pot să desmint afirmaţiile gratuite de mai sus.

Nicăun legionar conştiu nu şi-a părăsit postul, aleas de mireasă paradisiac al vremuri partid politic. Linia noastră era bine definită, deşi azi de mii dintre ai noştri zăceau în închisori. Aceştia, internaţii de Antonescu, au fost luaţi în primire de noua coaliţie «naţională» şi predaţi cu toate în regulă, de către naţional-ţărăniştii lui Petrescu Ministru de Interne alături de comunişti, succesorului său Burăh Teodorici, condamnat în Tesfaţi Georgescu, în pas de fidelitate faţă de acordurile semnate. Ne întrebăm, deaz care lă. Petrescu s'a încercat să-şi recupereze pe aceşti legionari pentru PNŢ? Pentrucă, în perspectiva de atunci, aceştia erau «ştigmatizaţi drept «fascişti» şi nimeni nu voia să se compromită cu ei. A preferat să-i predea aliatului comunist, care să decidă radical de soarta lor.

«La comunişti s'au dus cei ce voiau să profite...». Fără îndoială s'au fost unii care s'au apropiat de mai marii zilei. Periferia în orice timpuri rămâne fluidă şi se deplasează după curentele predominante. A venit însă dl Ionişoiu numărul impresionant de naţional-ţărănişti care-au deserlat partidul şi s'au dedat regimului comunist dintr'o nimic şi unul de interese nemărturisite?

La pag. 91 găsim «Manifestul programatic» expus de I. Maniu care ar justifica un optimism bun pentru viitor: naţionalism (în cinda aparenţelor) —dreptate socială-moralâ creştină». Precizându-se că «Democraţia voiaţă ca ţinând cel mai avansat în care se desvoltă viaţa politică, socială şi economică, să garanteze libertăţi depline sub toate aspectele, să favorizeze confruntările de opinii şi să respecte drepturile fiecăruia».

De necrezut! Cu totul nou de nu mai recunoşti partidul Naţional-Ţărănist... Numai cu câţiva ani înainte, când avea puterea de a realiza acest «program», PNŢ-ul a procedat exact contrariul a ceeace numeşte el înşuşi «democraţie», nepermiţând tinereţului român să aibă o opinie, să-şi exercite drepturile garantate de Constituţia ţării.

O altă notă de aversiune faţă de Mişcare transpiră prin rândurile dela pag. 262: «Nicolae Pătrăşcan, secretarul Mişcării legionare, col care părăsise în ţară, în cazul când frunţaşii mişcării ar fi fost expulzaţi din Apus...».

Pe cine a jenat oare această acţiune spre ţară pentru a combate comunismul? Desigur că numai pe cei ce erau conlucrând sub noul steag al «Blocului Naţional Democrat». Or acest steag nu mai reprezenta poporul românesc. Iar dl Ionişoiu, angrenat în el n'a aflat-o decât cea mai târzie după ce răul fusese consumat. Şi numai atunci, după o primă fază de euforie, văzând că a fost înşelat, a început să strige că tovarăţii trişează. Dar nu era deloc de acord cu zecile de echipe paraşutate pentru a lupta

contra «tovarăşilor trişori» cu care nu se certase încă.

Câţi din aceşti fii ai ţării nu şi-au găsit sfârşitul ca Paşcă Vasile, ardeleanul, căzut pe-o stâncă, sau bucovineanul Antonovici de numai 20 de ani, «Tămaş Ion, arădanul, etc., striviţi sau îngropaţi în troienele de zăpadă ale munţilor, care le-a servit drept *«morminte fără cruci»*... Iar alţii, prinşi de organele unei oranduiri sprijinită de naţional-ţărănişti şi alte partide, au fost predaţi ruşilor. Si în loc de pământ românesc au ajuns la Lublianka sau în Siberia...

Printre ei mă număram şi eu. Căzut într'un pârâu de munte, m'am luptat cu moartea ore întregi, înainte de a-mi îndeplini misiunea. Crede dl Ioniţoiu că Pătraşcu cu echipele lui ar fi putut împiedeca operaţia de expulzare a şefilor din Apus? E că trăeşte încă în iluzia democrată. Ar fi fost predaţi ruşilor cu mâinile legate, traduşi în faţa unui juriu popular de pe Ferentari şi executaţi odată sentinţa cunoscută.

Nu domnule Ioniţoiu, aceste echipe n'au venit pentru a pregăti terenul ca eventualii expulzaţi să-şi găsească un loc sub soare. Majoritatea luptau încă pe frontul de pe Oder iar alţii luptau deja în ţară, când membrii partidelor istorice fraternizau cu năvălitorul .Este o mişelie de a voi să deturnezi, să iei în derădere intenţia pură a legionarilor paraşutaţi de a muri pentru neamul lor. In loc să faci procesul acestor echipe puteai să te explici asupra sufeinţelor îndurate cu atâta dârzenie în anii de închisoare.

Dacă N. Pătraşcu a luat legătură cu Partidul Naţional Tărănist n'a fost decât pentru a canaliza un potenţial de luptă spre un rezultat mai eficace. Dar nu pentru a supune Legiunea partidului din care faci parte. In fond, ce putea face PNT-ul pentru legionari? Să-i camufleze pentru a-i sustrage urmăritorilor? Uiţi că în acea epocă ţărăniştii însăşi erau angajaţi în conflict cu comuniştii, ei înşişi fiind contestaţi.

Da, se mai putea face ceva şi legionarii n'au ezitat o clipăsă o facă. Să îndemnăm prietenii şi camarazii liberi să susţină pe candidaţii cei mai bine plasaţi din partidele NT sau NL. Deoarece numai ei mai puteau acţiona *«legal»* pentru a pune piedecă avalanşei abuzurilor. In acest sens am vorbit cu avocatul N. Stefănigă, şeful naţional-tărăniştilor din Caransebeş. La fel am făcut şi cu reprezentantul partidului NL Cornel Corneanu, fost ministru al Agriculturei sub guvernarea lui Ionel Brătianu. Noi, ca patrioţi români, nu puteam sta neutri. Potenţialul nostru trebuia concretizat împotriva comuniştilor.

A afirma că Mişcarea Legionară ar fi cerşit admiterea ei în rândurile naţional-ţărăniste —cu preţul enorm de a-şi pierde identitatea, după atâţia ani de sacrificii— însemnează a nu cunoaşte deloc mândria de a fi servit un ideal. Viaţa de martir pe care a dus-o N. Pătraşcu timp de mai bine de un sfert de veac, dovedeşte că intenţiile lui erau curate, pornite din dragostea fără limite pentru neamul lui.

Dl Ioniţoiu vorbeşte cu multă uşurinţă de viaţa unor oameni care au trăit în permanenţă pe muche de cuţit şi care au sfârşit în martiri. S'ar impune, poate, o leacă de decenţă faţă de aceste jertfe, care aparţin de-acum neamului românesc, orice haină politică ar fi îmbrăcat în viaţă. Dacă aş putea sugera un sfat dlui Ioniţoiu, ar fi acela de a nu-şi însuşi păcatul trădării, la care n'a avut nicio vină. Să înceapă românismul de care dă dovadă odată cu rezistenţa lui şi a generaţiei sale împotriva comunismului.

Din acea clipă a plătit un tribut imens. Din acea clipă începe pentru el lupta pentru independenţa naţională. Si slavă Domnului, are rădăcinile adânc înfipte în rezistenţa românismului, fără a fi nevoit să-şi încarce sufletul de crime pe care nu le-a comis.

Istoria va şti să facă fiecăruia partea ce i se cuvine. Nu pentrucă se consideră succesorul lui N. Penescu va fi obligat să înbrace şi hainele trecute prin atâtea ape. Prin propria lui valoare va reuşi să construiască edificiul visat în anii de suferinţă sau va eşua împopoţonat cu zdrenţele trecutului.

Singur îşi va alege calea ce convine pasului său!

FILON VERCA

Dr. DUSAN RADONJIC

20,2 por 100 de húngaros, lo que da un total de 44 por 100, mientras que el 56 por 100 lo constituían las otras nacionalidades que eran oprimidas por aquella minoría austro-húngara; cosa sumamente absurda. (Cfr. Robert A. Kan: «The multinational empire, vol. 2, New York, 1950). Con mucha razón, pues, dicho imperio dualista austro-húngaro era opresor y oprimía por medio de los húngaros, de quienes se servían como de instrumento útil para una política de «divide et impera». No nos extraña, entonces, que aquel imperio fuera llamado: «cárcel de los pueblos». Cfr. Wolfgang J. Mommsen: «Historia universal, siglo XX. La época del imperialismo», Ed. 6-a, Madrid, 1978, pág. 305).

Como conclusión, nos duele deber decir que lamentamos mucho al ver que todavía perdura y se manifiesta con los mismos errores y con la misma vehemencia irracional esta mentalidad imperialista y chauvinista, por parte de ciertas personas que sueñan todavía con la «restauración del imperio dualista», o, por lo menos, con la «restauración del reino s. coronas» y de un régimen político y social feudal para poder encadenar nuevamente a los pueblos que —por la doble paz de París de 1918 y de 1945— han sido reconocidos como libres y se han constituido en otros tantos Estados independientes y nacionales, conforme a la justicia y a la verdad que finalmente han podido triunfar. Pensamos que sería mucho mejor tratar de ver la realidad reconociendo la verdad y la justicia y así poder vivir en paz y como buenos vecinos. Las hermosas palabras del gran patriota húngaro, aunque de origen eslavo, Kossuth Lajos, pronunciadas en 1849, bien podrían servir de meditación, de profunda meditación: «Sólo en la unión entre los húngaros y rumanos, ellos encontrarán un futuro feliz para ambas naciones, y si alguna vez una de entre ellas se dejaría engañada por el deseo de dominar a la otra, esto sería hacer uso de un arma peligrosa para ella misma.»

Dr. Iuliu Maniu — Dr. Ioniţă Popa — Ing. Dumitriu Titus — Ioan Flueraş

RONSARD EST-IL ROUMAIN?

(10) Renseignements bibliographiques fournis par Alexandre Eckhardt, *op. cit.*, Rev. nº 2/3, p. 187 et «De Sicambria...», p. 160.

(11) Ramón Muntaner, «Crónica», cap. 261.

(12) Voir Dezsö Pais, «Les rapports franco-hongrois sous le règne des Arpad. Ière partie: Relations politico-dynastiques et ecclésiastiques», Revue des Etudes hongroises et finno-ougriennes, nº 1/2 janvier-juin 1923, Paris, p. 26. Et Pauler Gyula, «A magyar nemzet története az Árpádházi Királyok alatt», Budapest, II, p. 197.

(13) *op. cit.*, «De Sicambria...», p. 165.

NOTE CU LEXIC POTOLIT

de N. S. Govora

● «Generaţia activă dela începutul veacului formată din Iuliu Maniu Alexandru Vaida Voevod, *Aurel C. Popovici, Octavian Goga,* Ghiţă Pop şi alţi fruntaşi ai Transilvaniei, a trecut la acţiune pentru obţinerea drepturilor fraţilor lor. Aceştia au fost aceia care în parlamentul dela Budapesta au devenit acuzatori strigând durerea unui neam de gintă latină rămas singur, înconjurat de imperii cotropitoare.»

Cei citaţi, după spusele autorului, dl Cicerone Ioniţoiu, au devenit acuzatori, dar aceasta nu s'a putut întâmpla decât în anul 1918, an în care imperiul habsburgic începuse să se clatine şi, în cele din urmă, s'a prăbuşit. Dacă n'au putut s'o facă mai înainte, nu sunt de vină marii oameni ai Ardealului, căci nu vremurile sunt sub cârma omului, ci bietul om sub cârma vremii. Dar lucrurile nu s'au întâmplat întocmai aşa ci o leacă altfel. In cursul anului 1918, nu puteau toţi oamenii citaţi de dl Ioniţoiu să devină acuzatori, pentrucă Ocatavian Goga se găsea la Paris, iar Aurel C. Popovici se găsea în cimitirul din Geneva, unde fusese îngropat *din anul 1917.* Unui alt istoric naţional-ţărănist, dl Alexandru Micle, i s'a întâmplat ceva identic: domnia sa ar fi vrut ca Petre Carp să ia parte la deschiderea primului parlament al României Mari, dar bătrânul om politic, n'a putut să-i facă pe plac: murise şi uitase să-şi anunţe decesul, dlui istoric, Alexandru Micle.

Dar dl Ioniţoiu a făcut greşala completă: a pus pe Octavian Goga şi Aurel C. Popovici şi a scos pe alţi doi oameni mari, tot atât de mari, ca şi Vaida Voevod: pe Goldiş şi pe Ştefan Ciceo Pop. Şi face şi o altă greşală aceasta mai mare: «La data de 11 Noembrie 1918, Ştefan Ciceo Pop în numele Marelui Sfat al Naţiunii Române din Ungaria şi Transilvania a adresat o Proclamaţie către popoarele lumii». Redactarea acestui pasaj, este eronată. Din el se înţelege că Ştefan Ciceo Pop este autorul Proclamaţiei şi nu acesta este adevărul: autorul textului Proclamaţiei este Vasile Goldiş. Eroarea este întâmplătore sau cu voinţă? Se pare că acesta este adevărul: dl Cicerone nu-i iartă lui Goldiş că mai târziu l-a părăsit pe Iuliu Maniu.

Dar de ce aceste lucruri care sunt mai bine cunoscute de ardeleni, nu sunt lăsate în sarcina lor să le scrie? Sau poate dl Cicerone, care este acuzat de dl Serdici că profitând de faptul că a murit Nicolae Penescu, *s'a autonumit* preşedinte al partidului naţional-ţărănesc şi n'a vrut să scape ocazia?

Dl Cicerone Ioniţoiu face o eroare mai gravă: în prima listă a ardelenilor care au devenit acuzatori, din care lipsesc Ştefan Ciceo Pop şi Vasile Goldiş, l-a pus în locul lor, pe faimosul Ghiţă Pop (?). Şi Ghiţă Pop nu era cunoscut printre marii ardeleni. El a devenit cunoscut de Ţara întreagă la 13-14 Septembrie 1944, când a făcut parte din delegaţia care s'a dus la Moscova ca să semneze *armistitiul* (?) alături de comunistul Pătrăşcanu şi, la întoarcere, a făcut o declaraţie care a înlemnit pe toţi Românii: Ghiţă Pop spunea Românilor că Molotov, l-a dojenit părinteşte, pentrucă România a trecut Nistrul şi nu l-a ascultat pe Maniu. Vezi dle Cicerone, ce bine ar fi fost dacă nu am fi trecut Nistrul! Bolşevicii ne-ar fi lăsat Basarabia şi în afară de Antonescu, nimeni nu ar fi fost deranjat — el şi fasciştii lui —, ceilaţi, ar fi putut ajunge prefecţi şi miniştri, şi nici un «democrat» nu ar fi murit în închisoare.

● Dl Nicolae Petra este unul dintre «stâlpii» «Cuvântului românesc». Dsa are două sau trei coloane scrise — în pagina treia a fiecărui număr —, şi în general, se ocupă cu chestiunile culturale. In numărul de pe luna Ianuarie 1983, dsa are un articol întitulat, «Cartea românească în exil». Ce se întâmplă cu cultura românească în exil? Dl, Petra socoteşte că preocupările culturale sunt mai importante decât toate încercările de a face grupuri politice şi de a face studii complicate despre cum va trebui să fie Ţara viitoare. E o părere desigur, şi trebuie respectată ca atare, dar când dl Petra vrea să-şi impună acestă părere din coloanele unui ziar, desigur că avem voie şi noi să ne spunem părerea. Şi această părere, este complet contrară. Dl Petra, în afară de coloana susnumită din «Cuvântul românesc», este poet şi desigur dsa consideră că a scrie poezii, e mai important decât toate încercările de a face grupuri politice, etc. Domnule Petra, şi eu am scris poezii şi bunişoare. Şi spun aceasta fiindcă am publicat în colaborare cu Posteucă şi Novac, o carte de versuri, în exil. Cartea s'a tipărit, în 500 de exemplare plus 50 de exemplare în ediţie de lux, deci în total e vorba de o ediţie de 550 de exemplare. Şi cartea aceasta, publicată de editura «Carpaţii», s'a epuizat, şi încă destul de repede. Deci, deducţia că poeziile au fost bune, nu este hazardată. Şi te întreb şi pe dumneata: cartea tiparită de dta, cum se vinde? Ai vândut *5* (cinci exemplare)? E vorba de exemplare vândute

și nu de cele dăruite cu dedicație și necitite. Nu vreau să spun prin aceasta că poeziile mele sunt bune și ale dumitale, sunt proaste. Doamne ferește! Desi ale mele (ale noastre) s' au vândut, eu am tras o concluzie definitivă că poeziile *nu se caută, nu se citesc.* Și din cauza aceasta, nu am mai scris poezii. Am tras concluzia că poeziile — cel puțin în exilul românesc — *nu sunt o arma de luptă*, sunt cel mult o delectare a omului, sunt scrise pentru delectarea omului. Și în exil, nu avem timpul de delectare, trebuie să luptăm. Poeziile să le lăsăm pentru întoarcerea acasă. Să dau un exemplu: editura «Carpații» a tipărit vreo cinci cărți de poezie. Ei bine, de 7 ani, nu s'a vândut nici un exemplar din aceste cărti de poezie. Concluzia mea — cea favorabilă poeților — este că exilații români consideră că nu e timpul astăzi de poezii, să le lăsăm pentru mai târziu. Problema *«Cărții românești în exil»*, mi-o rezerv s'o discut mai târziu și mai pe larg. Deocamdată, s'o spicuim.

«Cum marea majoritate a cărților tipărite s'a făcut de *indivizi* care au tiparit cel mult 2-3 cărți, răspândirea lor nu a putut să fie făcută într'o formă potrivită», scrie dl Petra, mai departe, în articolul dsale. Prin urmare, românul care a tipărit 2-3 cărți, este un individ!!! Să citească orice român fraza dlui Petra, și să spună dacă nu găsește un sens pejorativ în ea. Eu sunt de acord cu autorul că dsa nu a vrut să insulte pe nimeni, ci sensul pejorativ al frazei, i-a scăpat de sub mână. Dar în acest caz autorul, a uitat limba românească sau nu a cunoscut-o bine niciodată. Și în acest caz, credem că dsa nu are calitatea de a da sfaturi nimănui cum să facă culturalizarea exilului. Intâiu să învețe cum să scrie bine românește și să nu-i scape din mână sensul frazelor ce mânuiește. Dealtfel, noi credem că dsa nu cunoaște chestiunea pe care o tratează.

Din ce scrie domniasa, tratând chestinunea editurilor din exil, reiese că nu cunoaște aceste edituri. Pentru dsa, nu există decât o singură editură în exil: editura dlui Ion Dumitru, care a publicat, pe lânga altele, și cărțile *«Politică și istorie»* de Vlad Georgescu (codirector la «Europa libera») și *«Insectele tovarășului Caraion»* de Ion Caraion. Ceilalti editori, probabil, sunt trecuți în categoria *«indivizilor»*.

Dar să revenim la afirmația că dl Petra a uitat limba românească. În numărul pe Mai 1981 a «Cuvântului românesc», găsim un alt articol al dlui Petra, intitulat *«Scrisoare la un nepot»*. Bănuim că autorul a vrut să scrie *«Scrisoare unui nepot»*, dar necunoscând bine limba românească, încâodată i-au scăpat telegarii condeiului de sub mână.

Deci, *scrisoare la un nepot*, dar dacă ar trimite o misivă unei nepoate, ar trebui să scrie, *scrisoare la o nepoată*, și dacă ar vrea să scrie o scrisoare unor nepoți, va trebui să scrie *scrisoare la unii nepoți*, si așa mai departe. Dar aceasta nu mai este limba românească, este desigur o limbă grecească sau una *nemțească*. Probabil că așa se vorbește în Târgul Cucului. Am fi curioși să știm cum vorbesc între ei angajații postului de radio «Europa liberă».

● Din ziare s'a aflat că în cursul acestei veri, cunoscuta artistă de cinema, Liz Taylor, a fost să viziteze pe răniții din Liban. Știrea a trecut neobservată printre românii exilați, afară de Paris, unde soțiile marilor scriitori români, Virgil Gheorghiu, Paul Goma, Ion Caraion și Virgil Tănase, au luat contact între ele și au hotărît să imite pe marea actriță americană. Soțiile celor 4 mari, nu se gândeau atâta la binele pe care îl vor face îngrijind pe răniți, ci la publicitatea pe care o vor face respectivilor soți care sunt ahtiați după publicitate. Dar tot discutând între ele, s'a terminat războiul din Liban.

Dar cel mai bătrân dintre ei, Virgil Gheorghiu, le-a sfătuit să fie gata pertru vitoarea ocazie. «Vedeți, a spus el, în Liban, noul Irod a omorît numai 1.000 de prunci, pe când, celălalt Irod, ne spune Biblia, a omorît 10.000 de prunci. E normal să gândim — a spus Virgil Gheorghiu-care cunoaște mai bine istoria religioasă, că noul Irod, după ce a reușit să se restabilească după marea zguduire care era să-l facă să piardă postul de primministru, își va începe operațiile de completare a cifrei de 10.000 de prunci.»

● In Ianuarie 1983, a apărut în «Cuvântul românesc» un toarte interesant articol întitulat «Opoziție și disidență». Autorul începe prin a ne spune că printre categoriile de refugiați, în ultimul timp, se remarcă *«refugiații economici»* și *«disidenții»*. Deși numeric, refugiații economici sunt numeroși, nu prezintă nici un pericol pentru diversele exiluri naționale, afirmă dl Ion Varlam, autorul articolului. Tot domniasa, îi consideră pe disidenți, un mare pericol. Și aceasta pentrucă acești disidenți, sunt primiți cu brațele deschise, de cercurile de *stânga*. Dl Varlam nu se hotărâște să spună adevărul până la capat: aceste cercuri de *stânga*, sunt formate în majoritate de *Nemți*. Această modă a disidenților, a fost lansată de patru intelectuali și un militar, sovietici cu toții: Iulii Daniel, Andrei Siniavski, frații Roy și Jaurès Medvediev și generalul Grigorenko. Acești patru sovietici, au făcut dără: după ei disidenții s'au înmulțit

tocmai din această cauză: au fost primiți cu brațele deschise de cercurile de stânga și *nemțești*. Și această pentrucă acești patru disidenti, au declarat din primul moment: *sunt și rămân comuniști*. Și acesta a fost motivul succesului lor: *ei nu se lepădau de marxism*, această religie a fost fondată-să nu se uite — de un *Neamț*. Și dacă s'ar face un studiu mai amănunțit, s'ar constata că majoritatea disidenților-cei care au făcut mai mare sgomot în jurul lor-au fost *Nemți* sau căsătoriți cu *Nemțoaice*.

Dacă se privește în exilul românesc, se constată că românii care au avut sucess în literatură, au avut mult de luptat, până să vina succesul. Dacă am lua un exemplu, Vintilă Horia, acesta a trebuit să lucreze la receptia unui mare Hotel și până la venirea succesului, a trebuit să treacă mulți și grei ani. Un succes fulger a avut doar Virgil Gheorghiu și cheia acestui sucess fulger, se găsește în faptul că soția lui Gheorghiu, este *nemțoaică*. In ultimul timp, lucrurile au mers mai repede: scriitorii români au fost așteptați de succes, cu telegarii la scară. Dar cei trei-să-i numim —, Goma, Tanase și Caraion, toți trei, au neveste *nemțoaice*. Și în plus, *au fost comuniști* iar astăzi, sun *disidenți*. Ei rămân convinși că rezultatele rele pe care le-au obținut comuniștii, se datorează abuzurilor oamenilor de la putere, de exemplu, în România, vinovat că Țara a ajuns la sapă de lemn, este Ceaușescu. Majoritatea disidenților, declară că se vor întoarce în Țară, în momentul în care Ceaușescu, cade de la putere.

Dl Varlam spune că toți disidenții sunt vinovați: *«Disidenți inocenți nu există:* toți s'au înfruptat la *ospățul antropofag»*. Și, către sfârșitul strălucitului său articol, dl Varlam, ne spune: «De altfel, adepții marxismului n'au ce căuta în rândurile celor care luptă pentru restabilirea democrației chiar dacă sentimentele lor antisovietice nu pot fi puse la îndoială.

«Disidenții sunt însă oameni folositori, a căror competență tehnică nu poate fi tăgăduită: puțini sunt cei care cunosc mai bine decât ei metodole și mentalitatea totalitarismului pe care, ei, *l-au servit ani de-a rândul*. Această experiență trebuie utilizată, *dar disidenții trebuie să accepte situația de simpli militanți-* — singura ce se cuvine unor oameni *obligați să-și refacă o virginitate politică și o reputație onorabilă.»*

Deci toți disidenții s'au înfruptat la ospățul antropofag!!! Fără îndoială că trebuiesc iertați acei care se pocăiesc, acei care *își refac virginitatea politică!* Sunt frați de ai noștri, fără îndoială. Și apoi în vina lor, ei au largi circumstanțe atenuante. De faptul că au devenit comuniști, *că toți sunt vinovați*, marea vină o au alții, acei care au deschis stăvilarul năvălitorului de la Răsărit. Marea vină începe la un 23 August! Deci, trebuiesc primiți în mijlocul nostru, mai ales că au căpătat o competență tehnică, si ne pot ajuta. Dar dl Varlam spune că trebuiesc primiți numai ca *simpli militanți*. Da, aceasta este soluția. Dar *foștii antropofagi*, dl Ieruncă de exemplu, este de altă părere. El crede că disidenții, cunoscând mai bine pe comuniști, deci știind unde să-i lovească, trebuiesc primiți în fruntea noastră, să ne fie conducători: «Foștii comuniști sunt în general, odată ce s'au desmeticit, dintre cei mai activi si eficaci anticomuniști. Dacă începem cu Arthur Koestler și sfârșim cu Annie Kriegel, măsurăm cât rău au putut face comunismului cei ce au crezut în el». Lista comuniștilor care s'au desmeticit e lungă, dar cei citați de dl Ieruncă, sunt din păcate, *Nemți*.

Dar e curios cum acest articol, a putut să scape cenzurii dlui Eugen Bârsan. N'a bănuit dsa că cei citați în articolul dlui Varlam, sunt tocmai cei lăudați în paginile «Cuvântului românesc», adică dl Ieruncă, *bătrânul antropofag*, dnii Goma, Tănase și ultimul asaltator al Cetații, adică dl Caraion? Dacă dl Bârsan crede că noi ne înșelăm, îl rugăm să facă următoarea experiență: să dea un anunț la «Cuvântul românesc» în care să ceară cititorilor să se pronunțe și să ne comunice și nouă rezultatul.

Să ne comunice dl Eugen Bârsan, ce impresie a făcut publicarea articolului lui Caraion în «Cuvântul românesc»? Să ne spună câte scrisori de protest s'au primit de la cititori? Noi îl cunoaștem pe un asemenea protestatar, este dl Budișteanu care și-a retras colaborarea de la «Cuvântul românesc». Și era o pană cu greutate, cu mare greutate. Se pare totuși, că s'a produs o desmeticeală la «Cuvântul românesc». In numărul pe Iulie, număr în care a apărut faimosul articol al lui Caraion, dl Bârsan a publicat, la poșta redacției, scrisoarea lui Caraion, entuziastă fără îndoială, în care își anunța colaborarea intensă la «Cuvântul românesc» și-și termina misiva *antropofagic*, cu *«va îmbrățișez»*. Desigur al doilea îmbrățișat era dl Bălașu, directorul.

Dar îmbrățișarea lui Iuda, a fost primită la redacție în Iulie, și de atunci au trecut 7 luni (șapte), și intensiva colaborare anunțată, n'a mai avut loc. Avem toate motivele să credem că cei de la «Cuvântul românesc», *s'au desmeticit*. Dar nu se *știe*. Dacă dl Bârsan primește o scrisoare de la dl Cismărescu sau de la dl Vlad Georgescu, în numărul viitor apare un alt articol bombă al dlui Caraion, acesta de patru pagini.

REDACTIONALE

• Nu mai îndrăznesc să vă explic nimic. Orice încercare de a evita întârzierile e imposibilă în situaţia actuală în tipografiile de aici. Mulţumesc lui Dumnezeu că totuşi putem continua şi că numărul care trebua să-l primiţi la sfârşitul lui Ianuarie, vă parvine după Paştele nostru.

• Ca recompensă a aşteptării v'am adăugat patru pagini în plus. E puţin, o ştiu. Sper totuşi ca în ansamblu să vă satisfacă cuprinsul, care chiar dacă nu mai este de actualitate, din motive independente de voinţa mea, continuă să vă ţină la curent cu sbuciumul nostru pentru a apăra drepturile milenare ale Neamului, încălcate de cei de la Răsărit şi ameninţate continuu de cei din Apus, încăpăţânaţi a crede că agitaţiile maghiare pe chestia Transilvaniei- după informaţiile unora dintre românii recent refugiaţi, ar fi numai machinaţii de presiune ale comunismului moscovit contra Ceauşismului R.S.R.-ist, şi nu grave tentative de revanşim ale revizioniştilor unguri.

• Astăzi 12 Mai 1983 am încredinţat tipografiei numărut următor. Sper să avem mai mult noroc de data aceasta.

• Rog colaboratorii din afara Spaniei, să nu se lase influenţaţi de încetineala apariţiei revistei şi să trimită imediat articolele pregătite. Să nu adăugăm alte greutăţi în drumul, şi aşa destul de spinos pe care-l avem de parcurs pentru apariţia ei.

• Rog colaboratorii să trimită manuscrisele numai/carea lor. pe adresa şi numele meu. Altfel nu răspunden de publi/

• Mulţumesc tuturor celor care înţelegând greutăţile cu care ne sbatem, şi-au trimis dania sau abonamentil pe anul în curs. E o dovadă de încredere şi solidarizare cu lupta noastră de 29 de ani. Dumnezeu să vă binecuvânteze şi să ne ajute să trăim momentul sfânt al eliberării României şi al reînviverii ei.

• EDITURA CARPATII —vă anunţă că e pe cale de terminare culegerea cărţii Generalului Platon Chirnoagă Istoria Războiului României contra Rusiei Sovietice, ediţiadoua adăugită si revăzută şi mulţumeşte din toată inima celor care au contrbuit cu ajutoare materiale substanţiale la retipărirea ei ,rugând pe toţi Românii din exl s'o facă cu generositate, fiind singura relatare obiectivă a epopeei Armatei Române contra cutropitorului sovietic.

Tirajul fiind foarte redus, roaga dortorii de a avea cartea, să facă mediat comanda lor, trimiţând pe adresa si numele editorului suma de 25 $ USA—costul şi expediţia urgentă a cărţii, la apariţie.

REDACTIA

CITITI SI RASPANDITI SCRISUL ROMANESC IN EXIL

CARPATII

REVISTA CULTURALA SI DE ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL

Director-Proprietar:

TRAIAN POPESCU

APARE ODATA LA DOUA LUNI

SUB INGRIJIREA UNUI COMITET DE REDACTIE

*

Redacţia şi Adminisratia:

Calle Conde de Peñalver, 82, 4.°
Teléf. 402 11 01 - Madrid-6

Correspondenta:

Apartado 9.283 - MADRID (España)

*

Abonamente:

Anual ... ... 30 $ USA
De susţinere ... ... 60 $ USA
Expedierea Avion plus. 10 $ USA

EDITURA CARPATII ANUNTA

Au apărut.

AMINTIRI DIN COPILARIE de Ion Creangă ... ... 5 $ USA
HAIDUCUL, de Bucura Dumbravă ... ... 5 $ USA
LA GRANDE THRACE, par Prof. A. Boldur, premier volume ... ... 15 $ USA
ISTORIA ROMANILOR DIN DACIA TRAIANA, de A. D. Xenopol, vol. I ... ... 8 $ USA
ISTORIA LITERATURII ROMANE, de D. Murărasu ... ... Epuizat
NATIONALISMUL LUI EMINESCU, de D. Murărasu ... ... 10 $ USA
POVESTI, de Ion Creangă, în fascicole ... ... 10 $ USA
DACIA, de Vasile Parvan ... ... 5 $ USA
PRECURSORI, de Octavian Goga ... ... 3 $ USA
ISTORIA PARTIDELOR, NATIONAL, TARANESC SI NATIONAL TARANESC, de Pamfil Seicaru, vol. I, II ... ... 12 $ USA
KARL MARX: INSEMNARI DESPRE ROMANI. Texte inedite cu comentariu de Pamfil Seicaru ... ... 10 $ USA
STEFAN CEL MARE, VOIEVOD AL MOLDOVEI, de prof. Alexandru Boldur ... ... 10 $ USA
ISTORIA DACIEI SI CONTINUITATEA DACOROMANA, de General Platon Chirnoagă ... ... 10 $ USA
LE NID, UNITE DE BASE DU MOUVEMENT LEGIONNAIRE, de Faust Bradescu ... ... 5 $ USA
POVESTI FARA TARA, nuvele, de Faust Bradescu, N. Novac şi N. S. Govora ... ... 10 $ USA
UNIREA NATIONALA IN COMPLEXUL POLITIC EUROPEAN, de Pamfil Seicaru ... ... 3 $ USA
DICTIONAR ROMAN-SPANIOL, de Prof. Ion Protopopescu, Legat pânză ... ... 8 $ USA
CORNELIU ZELEA CODREANU, DOUAZECI, DE ANI DE LA MOARTE, de Gr. Manoilescu, T. Popescu, etc. ... ... 5 $ USA
MOTA SI MARIN, DOUAZECI SI CINCI DE ANI DE LA MOARTE, de Prat y Soutzo, Marqués de Nantouillet, Blas Piñar, Gr. Manoilescu ... 5 $ USA
DUMNEZEU S'A NASCUT IN EXIL, de Vintila Horia ... ... 12 $ USA
RELATIILE ROMANO-RUSE, de N. S. Govora, vol. I si II ... ... 20 $ USA
OSTROVUL LUMINILOR, de O. Vuia ... ... 5 $ USA
LA GARDE DE FER ET LA TERRORISME, par Faust Bradescu ... ... 10 $ USA
VACANTELE DESTINULUI, de Tiberiu Vuia ... ... 5 $ USA
RASCOALA, de Liviu Rebreanu, 2 vol. ... ... 12 $ USA

Sub tipar:

ISTORIA POLITICA SI MILITARA A RASBOIULUI ROMANIEI CONTRA RUSIEI SOVIETICE, de General Platon Chirnoaga, editia II° revizuită şi complectata 2 Vol.
LA GRANDE THRACE, par Prof. A. Boldur, deuxième volume.